

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Dostupnost volnočasových aktivit v organizovaném sportu v ČR

Daniela Řičanová

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Daniela Řičanová

Provoz a ekonomika

Název práce

Dostupnost volnočasových aktivit v organizovaném sportu v ČR

Název anglicky

The availability of leisure time activities in organized sport in the Czech Republic

---

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit ekonomickou a neekonomickou dostupnost sportu ve vybraných sportovních klubech v České republice.

Práce vychází z konceptů sociologie sportu, ekonomie a managementu sportu a ze sociologie organizace aplikované v oblasti sportu. Proto bude autorka sledovat vybraný kolektivní sport (konkrétně fotbal), avšak pouze v jeho organizované podobě klubů, nikoliv na neformální úrovni.

Metodika

V metodickém postupu práce autorka využije techniky studia dokumentů a nestandardizovaného rozhovoru. V první části vlastní empirické části vytvoří přehled klíčových aktérů pro kolektivní sport v českém veřejném prostoru (včetně jejich identifikace cílů, funkcí, financování klubů a vzájemnou provázaností). V druhé části bude autorka sledovat tři typy sportovních organizací tříděné s ohledem na jejich ekonomicko-právní formu a regionální působnost (tzv. spolkový sportovní klub, komunální sportovní klub a podnikatelský sportovní klub). Na konkrétních reprezentantech těchto typů sportovních klubů bude autorka sledovat přístup managementu klubů k ekonomické a neekonomické participaci hráčů ve vztahu ke klubu a aktivním členství v něm.

Doporučený rozsah práce

30-50 stran

Klíčová slova

sociologie sportu, management sportu, organizace, dotazování, studium dokumentů

Doporučené zdroje informací

ČÁSLAVOVÁ, Eva. Management sportu. Praha: East West Publishing Company, ©2000. 172 s. ISBN 80-7219-010-5

DURDOVÁ, Irena. Sport jako sociálně-ekonomický fenomén. 1. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2015. 135 s. ISBN 978-80-248-3658-4.

DURDOVÁ, Irena. Vybrané kapitoly ze sociologie tělesné kultury. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 1999. 59 s. ISBN 80-7078-691-4.

NOVOTNÝ, Jiří. Ekonomika sportu: vybrané kapitoly. Vyd. 2. Praha: Oeconomica, 2009- . sv. ISBN 978-80-245-1521-2.

SEKOT, Aleš. Sociologie sportu. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 410 s. ISBN 80-210-4201-X

SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2562-8.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Eva Kučerová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2019

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Dostupnost volnočasových aktivit v organizovaném sportu v ČR" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Evě Kučerové, Ph.D. za cenné rady, které mi poskytla při vypracování mé bakalářské práce, za podnětné připomínky a spolehlivou spolupráci. Dále bych chtěla poděkovat vedení sportovních klubů za poskytnuté informace a materiály ke zpracování praktické části mé bakalářské práce.

Dostupnost volnočasových aktivit v organizovaném sportu v ČR

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na porovnání přístupu ve vedení a financování vybraných sportovních klubů v České republice. Teoretická část je věnována podrobnému popisu organizací sportovních klubů, historie českého sportu a vymezení neziskové organizace. Poslední část teoretické části se zabývá tokem finančních zdrojů do sportovních klubů. Cílem praktické části je rozbor a následné porovnání vybraných sportovních klubů v České republice ze sektoru spolkového, komunálního a podnikatelského. Praktická část obsahuje rozhovory s managementem jednotlivých vybraných klubů.

Klíčová slova: sociologie sportu, management sportu, organizace, dotazování, studium dokumentů

The availability of leisure time activities in organized sport in the Czech Republic

Abstract

This bachelor thesis is focused on the comparison of the approach in the management and financing of selected sports club in the Czech Republic. Theoretical part is devoted to a detailed description of sports club organizations, the history of Czech sport and the definition of a non-profit organization. The last part of the theoretical part deals with the flow of financial resources to sports clubs. The goal of the practical part is the analysis and subsequent comparison of selected sports club in the Czech Republic from the federal, municipal and business sectors. The practical part contains interviews with the management of the individual selected clubs.

Keywords: sociology of sport, management of sport, organization, questioning, study documents

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika.....	12
3	Teoretická východiska	14
3.1	Sport.....	14
3.1.1	Definice sportu	14
3.1.2	Historie sportu	14
3.1.3	Funkce sportu	16
3.1.4	Důvody ke sportování	16
3.2	Volný čas.....	17
3.3	Struktura organizací ve sportu.....	18
3.3.1	Asociace	18
3.3.2	Neformální, hráčsky řízený sport	19
3.3.3	Formální, dospělými řízený sport.....	19
3.3.4	Výkonnostní vrcholový sport vs. zájmový rekreační sport	20
3.3.5	Státní zařízení.....	21
3.3.6	Sportovní organizace.....	21
3.3.7	Neziskové organizace.....	21
3.3.8	Sportovní kluby	22
3.3.9	Spolek (občanské sdružení).....	23
3.3.10	Dobrovolníci ve sportu.....	23
3.4	Ekonomické hodnocení sportu	24
3.4.1	Sport jako čistý veřejný statek.....	24
3.4.2	Sport jako smíšený veřejný statek	24
3.4.3	Sport jako soukromý statek	24
3.5	Sportovní management	25
3.5.1	Spolkový sektor.....	25
3.5.2	Komunální sektor	25
3.5.3	Podnikatelský sektor.....	25
3.6	Ekonomika sportu	25
3.6.1	Rozpočet.....	25
3.6.2	Financování sportu v České republice.....	26
3.6.3	Členské příspěvky	28
3.6.4	Sportovec jako OSVČ	29
3.6.5	Státní dotace na financování sportu.....	29
3.6.6	Výdaje z rozpočtů kraje ČR	29
3.6.7	Výdaje z rozpočtů měst a obcí ČR	30
3.6.8	Příjmy z reklam a darů	30
3.6.9	Privátní dotace.....	31
3.6.10	Financování sportu a Evropská unie	32
3.6.11	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).....	32
4	Vlastní práce.....	34
4.1	Koncepce financování sportu v České republice	34
4.1.1	Koncepce SPORT 2025.....	35
4.1.2	Národní rada pro sport.....	35
4.2	Vybraná oblast sportu - fotbal.....	36
4.3	Současnost a historie analyzovaných klubů	40
4.3.1	Klub A – zástupce spolkového sektoru	40
4.3.2	Klub B – zástupce komunálního sektoru.....	40
4.3.3	Klub C – zástupce podnikatelského sektoru.....	41
4.4	Analýza a interpretace výsledků	41

5	Závěr	48
6	Seznam použitých zdrojů	51
6.1	Knižní zdroje.....	51
6.2	Právní normy	52
6.3	Internetové zdroje.....	52
7	Přílohy.....	53
7.1	Příloha č. 1 - Rozhovor s Klubem A.....	53
7.2	Příloha č. 2 - Rozhovor s Klubem B.....	55
7.3	Příloha č. 3 - Rozhovor s Klubem C.....	58

Seznam obrázků

Obrázek 1: Tok finančních prostředků z veřejných zdrojů.....	27
Obrázek 2: Tok finančních prostředků ze státního rozpočtu	28

Seznam grafů

Graf 1: Financování sportu	34
Graf 2: Obvyklá struktura rozpočtu Klubu A	44
Graf 3: Struktura rozpočtu Klubu B za rok 2018.....	45
Graf 4: Přibližná struktura rozpočtu Klubu C.....	46

Seznam tabulek

Tabulka 1: Finanční zdroje	23
Tabulka 2: Nejpopulárnější sporty v ČR	36
Tabulka 3: Ligy hrající se v ČR.....	39
Tabulka 4: Členské příspěvky.....	43
Tabulka 5: Obvyklá struktura rozpočtu Klubu A	44
Tabulka 6: Struktura rozpočtu Klubu B za rok 2018.....	45
Tabulka 7: Přibližná struktura rozpočtu Klubu C	46

1 Úvod

Sport jako takový a zdravý životní styl jsou v dnešní době velkým fenoménem. Lidé sportují dnes a denně, ať už na vrcholové úrovni, rekreačně, či jen tak pro radost. Dnes není jednoznačné, zda lze sport provozovat kdykoliv a kdekoliv. Se sportem, ať na vrcholové nebo na rekreační úrovni jsou spojené různé náklady, jako například: členské příspěvky, pronájem sportovišť, nutné vybavení a startovné. To ovšem není vše. Pokud má rodič zájem na působení svého dítěte v nějakém sportovním klubu, je často nutné, aby tomu obětoval také svůj osobní čas. Mnohdy je totiž zapotřebí pomoci ze strany rodičů a to zejména kvůli dopravě na tréninky, či soutěže a turnaje.

Dnešní zpracované studie nejrůznějších sportovních svazů jasně dokazují, že náklady vynaložené na provoz a vybavení nezastavitelně stoupají. S tím pak může také souviset úbytek trenérů a nadšenců, kteří by byli ochotni trénovat buď jen pro radost na dobrovolnickém principu nebo za symbolickou cenu. Jednou z hlavních příčin špatné finanční situace ve sportu je nedostatečná podpora ze strany státu, ale i aktérů tržního prostředí (vyjma vybraných sportů na mediálně „viditelné“, tedy zpravidla mezinárodní úrovni).

Většina sportovních klubů v České republice není schopna svým svěřencům poskytnout finance od vybavení po různá soustředění a náklady spojené s turnaji nebo závody. A tak si tyto finance hradí sportovci z vlastních zdrojů. V případě mládeže jde zpravidla o zajištění financí rodiči, kteří jsou buď schopni tyto náklady vynaložit, anebo seženou sami sponzory. Nebo také v případě velkého talentu dítěte se snaží najít sportovní klub se zájmem o přijetí talentů s minimálním požadavkem na úhradu nákladů.

2 Cíl práce a metodika

Hlavní problematikou, kterou se budu v práci zabývat, je dostupnost sportu mládeži jako volnočasové aktivity, která se od 90. let 20.století v České republice mění a nabývá organizované podoby. Hlavním cílem této práce je zhodnotit dostupnost sportu na lokální úrovni, tedy nikoliv sportu profesionálně organizovaného pro vrcholové sportovce, ale naopak organizovaného (kolektivního) sportu v rámci sportovních klubů působících ve veřejném sektoru. Práce je založena na několika výchozích předpokladech, a to že:

1. jedinci provozující kolektivní sport na soutěžní úrovni potřebují zajistit jistý soubor služeb;
2. soutěžní sport je relativně finančně náročný, i když jde o rekreační sport;
3. mládež je většinou nevýdělečná a tudíž závislá na vnějších zdrojích – z rodiny, od sponzorů, apod.;
4. sport a sportovní (klubové) aktivity probíhají v rámci tržního prostředí, který podmiňuje způsob organizace.

V práci se zaměřím na možnosti a dostupnost vybraných neprofesionálních sportovních klubů v regionu, abych si odpověděla do jaké míry je dostupný kolektivní sport, respektive možnost stát se členem sportovního klubu a zúčastňovat se soutěží v mládežnickém věku. Zvláště se zaměřím na případnou diverzifikaci zdrojů podporujících sportovce.

V teoretické části se budu věnovat popisu sportu, nikoliv jako fyziologické, ale socioekonomické aktivity, jeho historii a volnému času. Zvláštní zřetel bude kladen na organizaci sportu ve veřejném prostoru a financování sportu v tržní ekonomice. V této souvislosti budu rozebírat finanční toky ve vztahu ke sportovním aktivitám v České republice, zejména podílem a způsobem financování sportu státem, kraji, městy a sponzory z podnikatelské sféry.

Ve vlastní empirické studii se zaměřím na analýzu vybraných neprofesionálních sportovních klubů, jejich finanční zdroje (dotace, příspěvky) a podmínky, které jsou nezbytné při vstupu nového člena do klubu. Výběr sportovních klubů vychází z klasifikace sportovních klubů působících v tržní ekonomice, avšak s odlišným přístupem k vlastní organizaci, jejich hodnotám a následně i získávání nových členů. Ve studii jsem pro analýzu vybraných klubů zvolila jednak metodu studia dokumentů, abych zhodnotila finanční zdroje klubu a jejich výdaje ve prospěch hráčů (s ohledem na strategii klubu) a metodu

standardizovaného dotazování reprezentantů managementu klubů. Výsledky tří rozličných charakterů klubů (s ohledem na míru ziskovosti a neziskovosti organizace a míru spojení s komunitou, v níž klub působí) budu porovnávat kluby mezi sebou, přičemž budu sledovat rozdíly mezi nimi.

Oporou pro studium dokumentů budou zejména strategické dokumenty a analýzy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, data Českého statistického úřadu pro zjištění pravidel a podmínek, v nichž jsou veřejně sportovní aktivity v České republice organizované a interní dokumenty poskytnuté vedením studovaných klubů, které poslouží k porozumění vztahu klubů ke sportovním aktivitám mládeže s ohledem na dostupnost sportu. Pro vymezení pojmů a teoretických přístupů využiji odbornou literaturu zaměřenou na sociologii sportu, management sportu a sociologii organizace.

3 Teoretická východiska

3.1 Sport

3.1.1 Definice sportu

Sport se stal významným kulturně sociálním jevem, který může svým charakterem diferencovaně plnit různé funkce, například sociálně-výchovnou, preventivně-zdravotní ekonomickou či politickou (V. Kunz, 2018, str.18).

Dnes je sport stále více uznáván i jako účinný prostředek, který může pomoci k pozitivním změnám ve společnosti, a to nejen díky své popularitě, respektive značnému dopadu na širokou veřejnost. Vyzdvihován bývá jeho pozitivní dopad v celosvětovém humanitárním, rozvojovém a mírovém úsilí (V. Kunz, 2018, str.18).

Ve světě se stala široce akceptovatelnou i definice sportu, kterou v roce 2003 vytvořila pracovní skupina OSN pro sport, rozvoj a mír (Task Force on Sport for Development and Peace). Podle ní sport zahrnuje „všechny formy fyzické aktivity, které přispívají k tělesné zdatnosti, duševní pohodě a společenské interakci“ (V. Kunz, 2018, str. 18).

Podle Durdové se sport týká velké části veřejnosti, od aktivně sportujících na vrcholové, výkonnostní či rekreační úrovni přes osoby, které nalezly v oblasti sportu zaměstnání, až po pasivní konzumenty v podobě diváků, posluchačů či čtenářů (I. Durdová, 1999, str. 24).

Sport bývá popisován z různých zorných úhlů pohledu a z odlišných hodnotových pozic. Pro někoho je sport specifickou rituální obětí lidské energie, pro jiné běžným prostředkem mezilidských vztahů, pro další kompenzací rozdílností v lidském životě či formou stvrzení osobní identity a individuálních rozdílů. Setkáváme se zde také s kritikou sportu, která s nelibostí konstatuje jeho rostoucí komercializaci jako sociální produkt generující vyhrocovanou účelovou bojovnost na hřišti i mimo jeho rámec, jako eufemismus západní kultury či dravého kapitalismu (A. Sekot, 2008, str. 10).

3.1.2 Historie sportu

V prvobytněpospolné společnosti souvisela tělesná kultura jak s prací, bojem a lovem, tak souvisela též se zábavou, obřady a různými slavnostmi (I. Durdová, 1999, str. 8).

Rozkvět tělesné kultury nám přineslo zejména staré Řecko, kdy ve Spartě připravovali pomocí zpěvu, tance, tělesné výchovy a bojové přípravy chlapce k obraně státu. V Athénách pak představovala tělesná výchova harmonický všestranný rozvoj podle hesla „kalokagathia“ – člověk krásný a dobrý (I. Durdová, 1999, str. 8).

V Řecku také vznikla myšlenka Olympijských her jako oslava pohybu a sportovních aktivit. Olympiády se konaly od roku 776 př.n.l. do 392 n.l. Po dobu konání olympijských her byly všude zastaveny války a byl vyhlášen tzv. olympijský mír (I. Durdová, 1999, str. 8).

K úpadku tělesné kultury pak došlo ve feudální společnosti, kdy bylo tělo chápáno jako hříšná schránka duše. Tvrdili, že o tělo není potřeba pečovat a že duše je prvotní. Tím se tělesná kultura stala součástí výchovy pouze v šlechtických rodech. *Známo je tzv. sedm rytířských ctností – příprava na turnaje spočívala v jízdě na koni, šermu, plavání, lukostřelbě, lovu, veršování a hře v šachy* (I. Durdová, 1999, str. 8).

Počátek školního systému tělesné kultury přinesly renesance a humanismus. V tomto období vznikla řada děl zabývajících se tělesnou výchovou a výchovou vůbec, jako například Rousseau – Emil aneb o výchově nebo dílo Didaktika magna od Komenského (I. Durdová, 1999, str. 8).

Později díky kapitalistickému řádu byly systémy tělesné kultury obohaceny o anglický sportovní systém, Jahnův německý turnerský systém, švédský léčebný systém a u nás v roce 1862 o tělovýchovný spolek Sokol založený doktorem Miroslavem Tyršem (I. Durdová, 1999, str. 8).

Když se podíváme do historie světa sportu, pravděpodobně zjistíme, že se s ním bylo v nějaké podobě možné setkat v každé kultuře, přičemž naše země se také významně spolupodílela na rozvoji sportovního hnutí. I přesto, že je sport a jeho rozvíjení nedílně propojeno s celkovým společenským vývojem, lze jej považovat na počátku 21. století za jeden z nejvýznamnějších a nejvíce fascinujících kulturně-sociálních jevů (V. Kunz, 2018, str.18).

Sport je sociální fenomén, je aktivitou vznikající a vyvíjející se ve vzájemném soužití lidí. Byl tedy historicky utvářen v rámci kulturně podmíněných sociálních vztahů. Jako takový má nezastupitelné sociální, politické a ekonomické znaky (A. Sekot, 2008, str. 14).

Sport jako sociálně-kulturní jev se proměnlivý v kontextu místa a času. Jeho základní rysy však stále přežívají, hlavně radost ze zdravého pohybu čelící civilizacním nástrahám stereotypu (A. Sekot, 2008, str. 14).

Podle Evropské sportovní charty Rady Evropy z roku 1992 představuje sport všechny formy tělesné aktivity, které se prostřednictvím příležitostné nebo organizované účasti zaměřují na zlepšení fyzické kondice a duševní pohody, utváření společenských vztahů nebo získávání výsledků v soutěžích na všech úrovních. Také zdůrazňuje, že přístup ke sportování mají mít všichni, bez ohledu na sociální, intelektuální, fyzické, rasové či etnické znaky (V. Kunz, 2018, str. 18).

3.1.3 Funkce sportu

Sport sehrává v našich životech velmi důležitou úlohu, přičemž přispívá významně nejen ke kulturnímu, sociálnímu či již zmiňovanému ekonomickému rozvoji. V posledních letech je sport také více uznáván i jako velmi účinný nástroj, který může pomoci k pozitivním změnám ve společnosti (V. Kunz, 2018, str. 20).

Sport může významně pomoci i k budování národní identity. V této souvislosti je možné u nás vzpomenout na legendární tělocvičnou organizaci Sokol, kterou společně založili Miroslav Tyrš (1832-1884) a Jindřich Fügner (1822-1865) již v roce 1862. Sokol sehrál více důležitých rolí, kromě tělovýchovné funkce, respektive snahy o aktivaci širokých vrstev našeho obyvatelstva k tělesným cvičením, i roli emancipačně nacionální, neboť se stal zároveň významným symbolem odmítání nerovnosti a národního útlaku, respektive boje za svobodu a rovnoprávnost českého národa (V. Kunz, 2018, str.20).

Další velmi zásadní úlohou je i komunální úloha sportu, kdy může představovat stěžejní hodnotu či formu komunitního soužití. Sport se postupně stává neodmyslitelnou součástí lokálních sociálních i kulturních struktur, ať již je provázán s místním společenstvím měst, obcí či čtvrtí (V. Kunz, 2018, str. 22).

3.1.4 Důvody ke sportování

Pohyb je pro člověka nepostradatelnou denní činností. Je dokázané, že při sportovních výkonech, tanci a relaxačních pohybových aktivitách dochází v mozku k vyplavování dopaminu, jehož úlohou je přenos pohybových impulzů, ale také přenos euforických pocitů. Působí blahodárně na stres, protože navozuje pocit štěstí a radosti, dobré nálady a vyrovnanosti. Proto jsou pohybové aktivity nejlepší náplní dne jak dětí, tak i dospělých, čímž lze také předejít nežádoucím sociálním vlivům, jako jsou drogy, gamblerství a alkoholismus (D. Kubátová, 2015, str. 59).

Sport nikdy nebyl tak všudypřítomný jako právě v dnešní době. Nikdy nehrál v životě lidí tak důležitou úlohu jako právě dnes a to v životě lidí v různých společnostech. Nikdy také nebyly pohybové, sportovní a herní činnosti tak úzce spojeny s tvorbou zisku, socializací a osobní kondicí a zdravím. Organizovaný sport se tak stává kombinací byznysu, zábavy, výchovy, morálního výcviku, technologických aplikací, stvrzením spojení národních a korporálních zájmů (A. Sekot, 2008, str. 18).

3.2 Volný čas

Podle Sekota je časem myšlen rytmus dne, týdne, ročních období, dynamika individuálního vývoje, generační změny, jinak řečeno „světa běh“. Lidé času mnohdy musí podřídit své plány, životní úsilí nebo dokonce povahu mezilidských vztahů a kontaktů. Také můžeme čas podřídit budování své osobní kariéry nebo se naopak může stát základním východiskem k zaměření na osobní záliby a utváření předpokladů pocitů životní pohody. Čas však může být vnímán i jako obrovský nedostatek, po kterém se domáháme jako po velmi vzácném „zboží“ (A. Sekot, 2003, str.110).

Když bychom se chtěli zaměřit, co je obsahem volného času, jeho vymezení není zcela jednoznačné. Můžeme se však shodnout na jeho negativním výměru, který obsahuje: zaměstnání, přesčasovou práci, jídlo, spánek, hygienu, domácí práce, studium spojené s prospěchem, rodinné závazky, společenské aktivity, to vše lze vymezit mimo kategorii volný čas. Ohledně pozitivního výměru už je to bohužel složitější. Aktivity související s výkonem práce (tedy i jejich zdokonalováním) nepatří do volného času. Podle této teorie však i trénink profesionálního sportovce rozhodně není volným časem, ale časem profesionálního výkonu. Tudiž logika kladených otázek směřujících k vymezení volného času tak může vést k závěru, že volný čas prostě neexistuje (A. Sekot, 2003, str. 111).

Jiní autoři, zaměřující se spíše na hledisko ekonomické tvrdí, že se společenský čas může v jisté vrstvě rozkládat na nezbytný a volný čas. Nezbytný čas je chápán jako rozhodování jedince a společnosti a s volným časem si každý může nakládat podle svého vlastního uvážení (A. Sekot, 2003, str. 111).

Podle Durdové nelze chápat „volný čas“ pouze jednostranně jako prostor pro regeneraci pracovní síly. Musíme brát v úvahu také sféru univerzalizace člověka, který by se měl rozvíjet jako univerzální kultivovaná osobnost. Nelze také opominout odpočinek a zábavu jakožto nedílnou součást volnočasových aktivit. Volným časem je tedy myšlena ta

sféra života, v níž v porovnání se sférou práce, existuje možnost volby a výběru aktivit. *Oproti „musím“ z pracovního procesu, se objevuje „mohu, ale nemusím“, což samo o sobě působí blahodárně* (I. Durdová, 1999, str. 32).

Je zde také zaveden nový pojem „polovolný čas“ francouzským sociologem Dumazedierem. Jedná se o pojem, který je spojený s dobrovolně zvolenými aktivitami, ale jejichž vykonávání je již něčím podmíněno a stává se tak víceméně závazným, například návštěva jazykové školy, sportovní kroužek a jiné (I. Durdová, 1999, str. 32).

3.3 Struktura organizací ve sportu

3.3.1 Asociace

Podle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů jsou vytvářeny nejen základní právnické osoby jako jsou spolky, sdružení, svazy a hnutí, ale i vyšší formy právnických osob – asociace/svazy – vytvořené rovněž podle zákona o sdružování občanů a to na bázi členství osob fyzických a právnických (J. Kubíček, 2012, str. 118).

Nejvyšší postavení zastřešující sportovní asociace zaujímá ČSTV – Český svaz tělesné výchovy, ČOV – Český olympijský výbor, ČOS – Česká obec sokolská, Orel aj. Tyto asociace jsou samostatnými právnickými osobami, mají formu občanského sdružení a sdružují jednotlivé sportovní svazy (J. Kubíček, 2012, str. 119).

Sportovní svazy tvoří samostatné asociace a v nich jsou dále sdruženy sportovní kluby a tělovýchovné jednoty, které jsou rovněž nejčastěji občanskými sdruženími, ale mohou mít i formu obecně prospěšných společností nebo formu obchodních společností, s čímž se můžeme setkat především u hokejových nebo fotbalových klubů hrajících nejvyšší českou soutěž (J. Kubíček, 2012, str. 119).

Svazy sportů v ČR

- Občanská sdružení střešní v ČR tvořící všesportovní kolegium
  - ČSTV
  - Česká obec sokolská
  - Český olympijský výbor
  - Orel
  - Česká asociace sportu pro všechny
  - Asociace školních sportovních klubů
  - Sdružení sportovních svazů ČR
  - Autoklub

- Ostatní
- Občanská sdružení samostatné svazy
  - Český střelecký svaz
  - Klub českých turistů
  - Česká motocyklová federace
  - Česká asociace snowboardingu
  - Česká asociace skateboardingu
  - Česká asociace
  - Ostatní (např. freesbee aj.) (J. Kubíček, 2012, str. 119)

3.3.2 Neformální, hráčsky řízený sport

K základním neformálním znakům neformálních her dětí a mládeže patří následující čtyři činnosti:

1. Bojovná akce zaměřená na získání bodů, skórování
2. Osobní zapojení do herní akce a sportovního klání
3. Zkušenost výzvy a herního zápalu
4. Příležitost navodit a prohloubit přátelské vztahy s ostatními hráči či sportujícími (A. Sekot, 2003, str. 101)

Tyto hry nemají pevný počet hráčů a pravidla jsou dána podle znalostí zúčastněných. Věkové rozhraní účastníku je přirozeně utvářené podle skupiny vrstevníků ranného školního věku a může pokračovat až do věkového období teenagerů. Týmy jsou vytvořeny podle místa a času, přičemž hlavním kritériem jsou zde hráčské dovednosti a přátelské vztahy (A. Sekot, 2003, str. 101).

3.3.3 Formální, dospělými řízený sport

Základní charakteristikou formálně řízeného sportu je, že veškerá akce, osobní zapojení a chování je striktně regulováno nastavenými pravidly. Jejich dodržování zabezpečují dospělí ve spolupráci s trenéry, manažery, rozhodčími, zapisovateli, časoměřiči a dalšími funkcionáři (A. Sekot, 2003, str. 102).

Účastníci organizovaných sportů mají jasně danou svou pozici, kterou ve svém týmu zaujímají. Můžeme se tak setkat s herním postavením jako například „defenzivní halfback“, „ofenzivní hrot“, „středový hráč“, „levé a pravé křídlo“, „zadák“ či „hráč v poli“. Herní doba

každého hráče je individuální a závislá na schopnostech jednotlivého hráče (A. Sekot, 2003, str. 102).

Dodržování stanovených pravidel je zde chápáno jako forma sociální kontroly, kdy hráč musí dbát na sebeovládání, ale v konečném důsledku spočívá v rukou dospělých: trenérů, sudích a oficiálních funkcionářů. Děti v organizovaném sportu jsou motivovány k vítězství a to zejména u šikovných jedinců úspěšných týmů (A. Sekot, 2003, str. 102).

Základní charakteristiku organizovaného sportu tvoří:

1. Zaměřenost na herní pravidla
2. Specializace herních postavení jednotlivých hráčů
3. Utváření vztahů s dospělými
4. Důraz na herní strategii
5. Motivace vítězit a podat maximální výkon
6. Touha po co nejlepším hráčském kreditu
7. Důraz na dodržování principu fair play (A. Sekot, 2003, str. 102)

3.3.4 Výkonnostní vrcholový sport vs. zájmový rekreační sport

Výkonnostní vrcholový sport

- Zdůrazňuje zejména sílu, rychlost, ovládnutí protivníka, posouvání hranic lidských možností, úsilí o vítězství a mistrovský titul
- Idea, že sportovní mistrovství je výsledkem tvrdé sportovní přípravy, umocněné ochotou k oběti a bolesti a zřeknutí se zdraví a duševní pohody
- Kladen důraz na překonávání rekordních výkonů
- Selektivní systém výsadního postavení fyzicky nejzdatnějších a sportovně nejúspěšnějších jedinců
- Vytvořené hierarchické autoritativní struktury, kde jsou sportovci podřízeni trenérům a dále pak trenéři vlastníkům a správcům sportovních klubů
- Myšlenkový princip, podle kterého jsou soupeři z jiných sportovních klubů vnímáni jako nepřátelé (A. Sekot, 2003, str. 62)

Zájmový rekreační sport

- Aktivní účast se odvíjí od množství volného času jako aktivita v kombinaci se vztahy mezi lidmi, mezi tělem a duchem, a mezi fyzickou aktivitou a prostředím

- Kladen důraz na osobní projev, prožitek, dobrý zdravotní stav, podporu spoluhráčů i protihráčů
- Soustředěnost na posilování aktivit přinášejících radost a pocit duševní a tělesné pohody
- Otevřenost účasti je založena na přizpůsobení různých fyzických dovedností
- Demokratická struktura je zde charakterizována kooperací a sdílením moci
- Interpersonální podpora je odvozena od principu soutěže s někým, nikoli proti někomu, protihráči nejsou nepřátelé (A. Sekot, 2003, str. 63)

3.3.5 Státní zařízení

Stát má zájem na provozování sportu, z toho důvodu podporuje tuto činnost hlavně v rámci výchovné a vzdělávací činnosti na všech druzích škol včetně škol vysokých (J. Peková, 2008, str. 432).

3.3.6 Sportovní organizace

V České republice rozlišujeme tyto základní formy sportovních organizací: občanské sdružení, obecně prospěšná společnost, samostatný podnikatel, obchodní společnost a ostatní typy spolupráce se sportovními subjekty (J. Peková, 2008, str. 432).

3.3.7 Neziskové organizace

Podle Rektořika existují tři základní skupiny neziskových organizací – organizace působící ve veřejném neziskovém sektoru, organizace působící v soukromém neziskovém sektoru a organizace působící v sektoru domácností. Organizace, které působí ve veřejném sektoru zahrnují zpravidla realizaci výkonu veřejné správy, naopak organizace působící v soukromém sektoru soustředí svou činnost mimo dosah veřejné správy. Nezisková organizace ve veřejném sektoru spolupracuje na výkonu veřejné správy na úrovni státu, regionu nebo obce. Principem neziskové organizace v soukromém sektoru je sebeřízení společnosti, je třeba si pod tím představit organizaci a vzájemné usměrňování lidí, kteří se nacházejí ve vymezeném prostoru. Hlavním důvodem ke sdružování je podílení se na veřejné politice v rámci občanské společnosti. Sektor domácností je významný pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je zpětně určující pro kvalitu organizací (J. Rektořík, 2007, str. 14).

3.3.8 Sportovní kluby

Sportovní klub dle Pekové existuje jako občanské sdružení a plní tyto hlavní úkoly:

- organizuje sportovní činnost v rámci zapojení do sportovních, tělovýchovných a turistických aktivit a vytváří pro ni materiálové a další potřebné podmínky
- vytváří ekonomickou základnu pro plnění svých cílů, např. vlastní hospodářskou činností
- vede své členy a ostatní účastníky k tělovýchovnému procesu v SK k dodržování základních etických, estetických a mravních pravidel
- spolupracuje s orgány státu a s orgány samosprávy (obcí a měst), u nichž vyhledává podporu formou, která směřuje k realizaci společných zájmů
- spravuje vlastní majetek atd. (J. Peková, 2008, str. 433)

Kromě svých hlavních činností může sportovní klub provozovat tzv. doplňkové činnosti, jako jsou například: pronájmy tělovýchovných zařízení, účetní práce a poradenství, kurzy pro cvičitele a trenéry, ubytování a jiné (J. Peková, 2008, str. 433).

Tabulka 1: Finanční zdroje

Vlastní zdroje	Vnější zdroje
1. Příjmy z tělovýchovy a sportu	1. Příspěvky na činnost od asociací
2. Příjmy ze společenské činnosti	2. Sponzorování
3. Příjmy z členských příspěvků	3. Příspěvky z veřejných rozpočtů
4. Příjmy z vedlejší hospodářské činnosti	
Přímé výdaje	Nepřímé výdaje
1. Výdaje na tělovýchovu a sport	1. Výdaje na hospodářskou činnost
2. Výdaje na společenskou činnost	2. Výdaje na provoz tělovýchovných zařízení

Zdroj: vlastní zpracování dle J. Peková

3.3.9 Spolek (občanské sdružení)

Dřívější občanská sdružení se od 1. ledna 2014 změnilo na spolky.

Jedná se o neziskové organizace, které produkují dobrovolnou činnost v oblasti sportu a tělovýchovy. Tato sdružení mají možnost získání dotací ze státního rozpočtu nebo rozpočtů měst a obcí. Spolky se ve svém hospodaření řídí obecnými předpisy a pokud jim to stanovy dovolují, mají možnost podnikání jako doplňkové vedlejší činnosti, avšak podnikání nesmí být hlavní náplní činnosti. Zisk z činnosti lze využít jen pro správu spolku (Zákon č. 89/2012 Sb.).

3.3.10 Dobrovolníci ve sportu

Obecnou definicí dobrovolníka označujeme člověka, který bez nároku na jakoukoli finanční odměnu vynaloží svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti (J. Novotný, 2011, str. 179).

Dobrovolnictví ve sportu dnes hraje klíčovou roli. Ve sportovních podmínkách v České republice se bez dobrovolníků žádný amatérský klub či jednorázová akce absolutně neobjedou (J. Novotný, 2011, str. 179).

Hranice ve sportu mezi dobrovolníkem a „klientem“ je mizivá. Důležité je rozeznávat člověka, který si odpracovává hodiny pouze na vlastní sportovní využití a jedince, který nečeká za svoji práci žádnou odměnu a u něhož převládá příjemný pocit z práce ve prospěch ostatních (J. Novotný, 2011, str. 179).

Sportovní kluby a tělovýchovné jednoty v České republice jsou přímo existenčně závislé na dobrovolnické práci. U menších tělovýchovných jednot je často rozpočet menší než celková hodnota práce odvedená dobrovolníkem. Bez dobrovolníků by se sportovní aktivity staly neúměrně drahé a pro mnoho obyvatel nedostupné (J. Novotný, 2011, str. 180).

Mnohé dobrovolnické práce ve sportu přesahují běžné chápání dobrovolnictví. Průzkumy dokazují, že téměř polovina trenérů volejbalových juniorských družstev trénováním a dojížděním na utkání věnuje více než 25 hodin týdně a to jde o práci s velkou zodpovědností a stresem. V krajních případech to může mít za následek obětování dovolené nebo rodinné a ekonomické problémy (J. Novotný, 2011, str. 181).

3.4 Ekonomické hodnocení sportu

Hlavním nositelem nákladů jsou související náklady s provozováním daného druhu sportu. Lze tedy rozlišovat sport jako čistý veřejný statek nebo statek smíšený či veřejný (J. Peková, 2008, str. 428).

3.4.1 Sport jako čistý veřejný statek

Stát různými způsoby podporuje sportovní aktivitu občanů, respektive spotřebu tohoto veřejného statku, jelikož sport pozitivně ovlivňuje člověka a významně přispívá k regeneraci. Na sport můžeme nahlížet jako na čistý veřejný statek, protože za určitých okolností splňuje všechny základní podmínky pro toto vymezení, tj.:

- nevylučitelnost ze spotřeby
- nedělitelnost spotřeby a nesoutěživost spotřebitele
- nulové mezní náklady na spotřebu každého dalšího spotřebitele (J. Peková, 2008, str. 429)

3.4.2 Sport jako smíšený veřejný statek

U smíšeného veřejného statku jde o takový statek, který lze mezi jeho spotřebitele rozdělovat podle kvantity, ale ne podle kvality. Je řada druhů kolektivních a individuálních sportů, kde rostoucí počet provozovatelů příslušného sportu snižuje kvalitu poskytovaných statků. Rozhoduje zde úroveň mezních nákladů. Pokud je naším cílem zachovat optimální kvalitu poskytovaných statků, je nutné při zvýšeném počtu spotřebitelů rozšiřovat možnosti nabídky, například výstavbou nových sportovních areálů (J. Peková, 2008, str. 430).

3.4.3 Sport jako soukromý statek

Tento druh statku se vyskytuje nejčastěji tehdy, když se jeho spotřebitel hodlá nebo nemůže podřídit určitým omezením, jež souvisí se spotřebou příslušného statku. Dále také když je o daný statek, neboli sport, příliš vysoký zájem a není v možnostech veřejných

rozpočtů zajistit produkci. Nebo také když jde o takový druh sportu, jehož provozování je finančně vysoce náročné a výdaje na jeho provoz neodpovídají celospolečenskému užítku (například není možné budovat tenisové hřiště v obci, kde je pouze jeden či dva zájemci atd.). Také se sport jako soukromý statek vyskytuje tehdy, když spotřebitel vyžaduje zvlášť vysokou kvalitu určitého sportovního statku (J. Peková, 2008, str. 431).

3.5 Sportovní management

Podle Čáslavové je prostředí sportu a tělesné výchovy v České republice rozděleno do tří sektorů a podle orientace na ziskové a neziskové (E. Čáslavová, 2009, str. 67).

3.5.1 Spolkový sektor

Do spolkového sektoru řadí tělovýchovné jednoty a kluby na bázi nejen obchodních společností i občanských sdružení, ale také sportovní svazy, federace, asociace a další organizace na bázi veřejně prospěšných společností. Tento sektor je převážně charakterizován jako neziskový (E. Čáslavová, 2009, str. 67).

3.5.2 Komunální sektor

Zde se jedná především o školní sportovní tělovýchovné kluby, řízení tělovýchovných zařízení v komunální správě, aj. U tohoto sektoru jde také spíše o sektor neziskový (E. Čáslavová, 2009, str. 67).

3.5.3 Podnikatelský sektor

Tento sektor, jako jediný z těchto tří sektorů, je charakterizován jako sektor ziskový. Lze sem zařadit zařízení poskytující placené tělovýchovné a sportovní služby, které jsou provozovány jako obchodní společnosti, nebo jako podnikání fyzickou osobou. Také sem můžeme zařadit komplex nabídky služeb jako jsou zařízení provozující marketingové a reklamní služby cestovní kanceláře a rekreační komplexy (E. Čáslavová, 2009, str. 70).

3.6 Ekonomika sportu

3.6.1 Rozpočet

Na rozpočtovou soustavu lze nahlížet z různých pohledů, například z finančního, institucionálního apod. Pod rozpočtovou soustavou si lze představit:

- soustavu peněžních fondů

- soustavu rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy
- soustavu orgánů a institucí, které se starají o tvorbu, rozdělování a užití veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů (J. Peková, 2008, str. 196)

Významné postavení mezi těmito institucemi mají například ministerstvo financí, daňové úřady, v České republice finanční úřady a finanční ředitelství aj. Členitost těchto orgánů závisí na vnitřním státoprávním uspořádání země (J. Peková, 2008, str. 196).

3.6.2 Financování sportu v České republice

V České republice existuje 3 základní institucionální rámce, v nichž se provozuje sport:

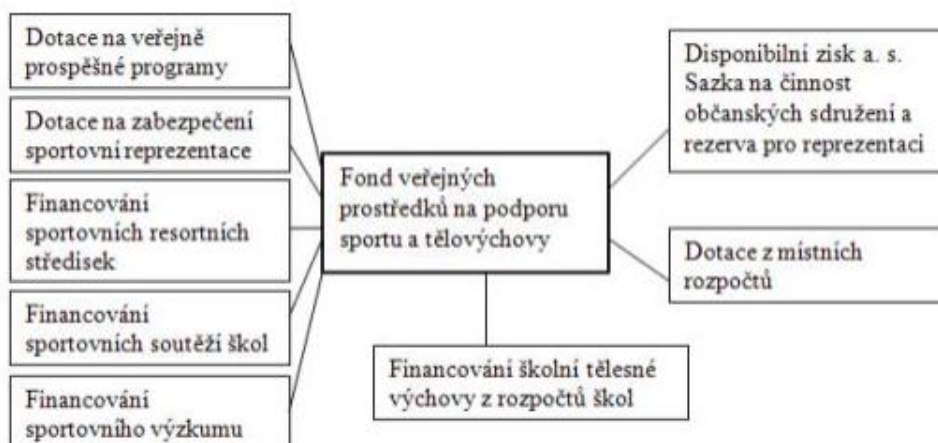
- sport zajišťovaný veřejnými institucemi
- sport organizovaný v rámci sportovních federací
- sport organizovaný v rámci olympijského hnutí (J. Peková, 2008, str. 428)

Při financování sportu se nejčastěji setkáváme s vícezdrojovým financováním. Tyto zdroje lze obecně rozdělit na centrální a lokální (neboli místní) (J. Peková, 2008, str. 435)

„I zde platí zásada, že je správné, aby maximum zdrojů pro financování bylo soustředěno na místa jejich potencionální spotřeby, tj. do rozpočtů municipalit, případně do rozpočtů regionálních či krajských orgánů“ (J. Peková, 2008, str. 436).

Níže je zobrazené schéma, které obsahuje obecný tok finančních prostředků z veřejných zdrojů, které slouží financování sportu:

Obrázek 1: Tok finančních prostředků z veřejných zdrojů

Zdroj: J. Peková, 2008, str. 436

3.6.2.1 Prostředky z centrálních zdrojů (financování státem)

Každoročně jsou ve státním rozpočtu (SR) soustředovány prostředky na financování sportu v kapitole MŠMT – č. 333. Mezi hlavní příjmy této kapitoly patří:

- státní zdroje – finanční prostředky přidělované přímo do rozpočtu MŠMT, finanční prostředky přidělované MŠMT z kapitoly Všeobecná pokladní správa
- nestátní zdroje – 50% podíl na výnosech a.s. SAZKA

Obrázek 2: Tok finančních prostředků ze státního rozpočtu

Zdroj: J. Peková, 2008, str. 437

3.6.3 Členské příspěvky

Ve sportovních klubech se členské příspěvky využívají tradičně. Lze je členit na tři základní skupiny:

1. Zápisné – placeno jednorázově při vstupu nového člena do sportovního klubu, jedná se o poplatek za evidenci
2. Členské příspěvky – platí se jedenkrát ročně, slouží k financování aparátu zastřešující organizace
3. Oddílové příspěvky – mohou se platit jedenkrát měsíčně, ale převážně jsou placeny jedenkrát ročně, slouží čistě k financování účasti na soutěžích (J. Novotný, 2011, str. 149)

Stanovení výše členských příspěvků stanovuje valná hromada, kdy musí být zaznamenáno, jakým způsobem je to provedeno. Rozdíl ve výši může být jak mezi jednotlivými zastřešujícími organizacemi, tak i mezi jednotlivými regiony. S jistotou však můžeme říci, že nejvyšší příspěvky evidujeme v pražských sportovních oddílech (J. Novotný, 2011, str. 149).

3.6.4 Sportovec jako OSVČ

Sportovec jako osoba samostatně výdělečně činná je v praxi jednoznačně nejrozšířenější varianta. Výhodou je to především z hlediska finančního a daňového charakteru, a to jak pro kluby, tak i pro sportovce (J. Kubíček, 2012, str. 130).

V současnosti si sportovec jako OSVČ hraje sám pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, zdravotní pojištění a důchodové pojištění (J. Kubíček, 2012, str. 130).

3.6.5 Státní dotace na financování sportu

Státní dotace ze státního rozpočtu (SR) rozdělujeme jako investiční a neinvestiční dotace.

a) Neinvestiční výdaje:

- veřejně prospěšné programy, zvláště zaměřené na mládež (programy Talenty, Handicapovaní, Sport pro všechny a jiné) a zvláště zaměřené na dospělé
- provoz a údržba tělovýchovných zařízení
- státní sportovní reprezentace
- resortní sportovní centra s programy Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany v koordinaci s programy MŠMT

b) Investiční výdaje:

- pro občanská sdružení
- pro státní sportovní reprezentaci
- sportovním svazům atd. (J. Peková, 2008, str. 438)

3.6.6 Výdaje z rozpočtů kraje ČR

V rozpočtu kraje není žádná přímá položka na financování sportu. V rámci kraje jsou pouze přidělovány finanční prostředky z odboru školství pro jednotlivé druhy škol, z nichž část bývá použita na rozvoj tělovýchovy. V podstatě můžeme hovořit o dotacích, které plynou z MŠMT, které rozděljuje místně příslušný orgán KÚ (J. Peková, 2008, str. 442).

Na úrovni krajů pracují krajská sdružení ČSTV (KS ČSTV), která sdružují tělovýchovné jednoty a sportovní kluby a sportovní, tělovýchovné a turistické svazy sdružené v ČSTV. KS ČSTV plní hlavně tyto úkoly:

- vytváření potřebných ekonomických, finančních a materiálních podmínek, které směřují k podpoře sportovních a tělovýchovných aktivit
- spravují vlastní a svěřený majetek (J. Peková, 2008, str. 442)

3.6.7 Výdaje z rozpočtů měst a obcí ČR

Finanční podpora, kterou poskytuje město nebo obec na sport, závisí na konkrétních finančních možnostech daného města či obce a rozhodnutí jejich představitelů. V rozpočtech měst se setkáme s výdaji na sport nejčastěji v tzv. sportovním fondu v rámci položky „školství“, z tohoto zdroje se hradí nejčastěji tyto výdaje:

- pořádání tradičních sportovních akcí (v Pardubicích např. Pardubická juniorka, Zlatá přilba a jiné)
- akce sport pro všechny
- výkonnostní sport
- nejlepší sportovci města
- sportovní infrastruktura (veřejná sportoviště)
- rekonstrukce, opravy a údržba sportovních zařízení (J. Peková, 2008, str. 442)

3.6.8 Příjmy z reklam a darů

V posledních pěti letech se příjmy z reklam stávají nedílnou součástí příjmů sportovců. Řada individuálních sportovců má vlastní živnost se sportovní náplní, kterou provozuje v kombinaci s reklamou. Příjmy z reklam jsou předmětem daně u právnických osob, které nejsou založeny za účelem podnikání. To se týká především sportovních klubů a tělovýchovných jednot. Například daňový ráj v Monaku si udržuje, neboli „provozuje“ mnoho prominentů, neboť v Monaku se daň z příjmu neplatí (J. Peková, 2008, str. 444).

Často lidé jako dlouholetí členové klubů dávají klubům dary, většinou se jedná o členy, kteří mají ke klubu hluboký osobní vztah. U nás se s tím můžeme setkat především v Sokole. Dary mohou mít jak peněžní formu, tak i nepeněžní. V Sokole to bývaly například pozemky, knihy, včetně celých osobních knihoven apod. Ve znovuoobnoveném Sokole se dnes dary objevují i ve formě závěti. U amatérských klubů a populárních sportů, jako jsou fotbal a hokej, se mohou dary pohybovat až v řádu stotisícových hodnot za rok (J. Novotný, 2011, str. 150).

3.6.9 Privátní dotace

Sponzoring

Díky sponzoringu získává klub účelové peníze na soutěž a tréninky od sponzora, který však za to očekává protislužbu. Nejčastěji v podobě:

- loga na klubových dresech
- loga na vstupních branách, mantinelech, hrazení atd.
- reklama v klubových novinách, na webu sportovního klubu apod. (J. Novotný, 2011, str. 152)

Často se také může objevit nefinanční forma sponzoringu. Firma se rozhodne uhradit prvnímu družstvu klubové oblečení, výstroj nebo náradí s logem firmy (J. Novotný, 2011, str. 152).

Využití podpor a darů je v dnešní době jedním z nejobvyklejších způsobů poskytování finančních prostředků na sportovní činnost, zejména kolektivních sportů. Sponzorství je založeno na vytvoření partnerského vztahu mezi příslušným provozovatelem určitého sportovního klubu a subjektem, který je ochoten za danou protislužbu poskytnout sponzorské prostředky (J. Peková, 2008, str. 444).

Příjmy z výnosů podniku SAZKA, a.s.

Společnost SAZKA, a.s. je obchodní společností, jejímž hlavním cílem je vytvářet dostatek finančních prostředků pro financování veřejně prospěšných účelů ve sportu a tělesné výchově. V roce založení této společnosti, tedy v roce 1993 patřily mezi hlavní akcionáře společnosti například: Český svaz tělesné výchovy, Česká obec sokolská, Autoklub ČR, Česká asociace – sport pro všechny. Z dalších akcionářů můžeme zmínit například Český olympijský výbor, Asociaci tělovýchovných jednot a Sdružení sportovních svazů (J. Novotný, 2011, str. 139).

V roce 2010 patřila společnost SAZKA, a.s. mezi deset nejziskovějších firem v České republice a proto bylo použito 50% z jejich výnosů pro financování nákladů na sport. To činilo částku kolem 1 miliardy korun. Dnes SAZKA odvádí část loterijní daně olympijskému výboru, nikoliv státu. Olympijský výbor poté tyto částky rozdělí na mládežnický sport v České republice. Další dobře známou a podobnou společností působící v České republice, která využívá sport k sázení je společnost FORTUNA s.r.o. Zisk z tohoto

podniku však není určen na podporu sportu, jelikož se jedná o soukromou společnost v rukou několika jednotlivců (J. Peková, 2012, str. 314).

3.6.10 Financování sportu a Evropská unie

Se vstupem České republiky do Evropské unie přijala vláda řadu dokumentů, aby celé sportovní prostředí bylo strukturálně a ekonomicky kompatibilní se sportovním prostředím EU (J. Peková, 2008, str. 447).

V polovině roku 2007 byla vydána Komisí EU Bílá kniha o sportu, což bylo v očekávání, že bude přijata Smlouva o ústavě EU, kde již byl vložen článek o sportu (Komise Evropských společenství, 2007, str. 2).

Tento materiál zaznamenává první kroky v řešení otázek týkajících se sportu. Hlavním cílem bylo podnítit debatu o konkrétních problémech, zviditelnit sport při tvorbě EU a zvýšit povědomí veřejnosti o potřebách a specifikách tohoto odvětví (Komise Evropských společenství, 2007, str. 2).

V oblasti hospodářského rozměru sportu je uznán ekonomický přínos sportu, ale aby to bylo prokazatelné, je nutno přejít na politiky založené na důkazech. V návaznosti na uznání specifčnosti sportu je zapotřebí dostatečně přesné a detailní číselné základny, pomocí které mohou být sledovány trendy ve sportu. Proto je nutná definice sportu z hlediska statistiky, což nám umožní zachytit ekonomické toky v hospodářství EU (J. Novotný, 2011, str. 241).

V době vzniku EU takřka nebyla problematice sportu věnována pozornost. Ke změně došlo až v 80. letech, kdy Adonninova zpráva upozornila na společenský význam sportu. Následně došlo k potvrzení díky Deklaraci z Nice a k následnému uznání rolí sportovních federací. Přijetím Lisabonské smlouvy se sport dostal do základních dokumentů EU (J. Novotný, 2011, str. 244).

3.6.11 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Toto ministerstvo řeší mnoho otázek, které se týkají sportu. Jeho hlavní činností je vypracování návrhu koncepce státní politiky ve sportu a předkládá ji ke schválení vládě. Také se zabývá koordinováním uskutečňování vládou schválené koncepce a zajišťuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu. Dále se zabývá vytvářením podmínek pro státní sportovní reprezentace a přípravou talentů. Jeho náplní je také rozvoj sportu pro

všechny a sport pro zdravotně postižené občany. Toto ministerstvo vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování, rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působící v oblasti sportu, zřizuje rezortní sportovní centra a jejich činnost a dohlíží na činnost sportovních center ministerstev obrany a vnitra. Společně s ministerstvem zdravotnictví také organizuje zdravotní služby související s přípravou sportovních talentů a sportovní reprezentace (Zákon č. 115/2001 Sb., Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy).

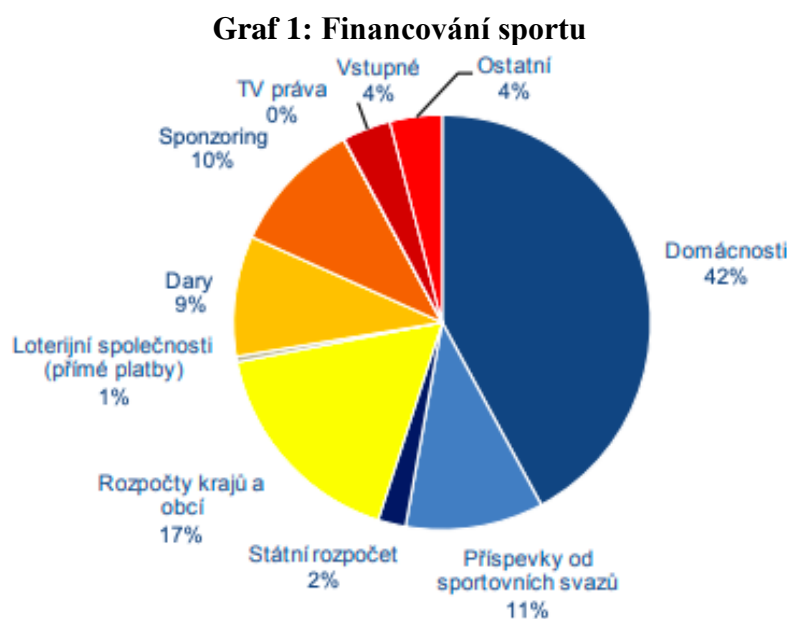
4 Vlastní práce

Úvod praktické části je věnován koncepci financování sportu v České republice a Národní radě pro sport. Dále se věnuji krátkému představení vybraného konkrétního sportu, ve kterém jsem realizovala průzkum.

Hlavním cílem praktické části je porovnání mnou vybraných zástupců týmů podle rozdělení do tří sektorů a podle orientace na ziskové a neziskové, tedy týmu ze sektoru spolkového, komunálního a podnikatelského. Pro účely bakalářské práce nebude uváděn přesný název týmů, vzhledem k přání managementu těchto týmů. V dalším textu budou tedy týmy uváděny pod názvy – Klub A, Klub B a Klub C.

4.1 Koncepce financování sportu v České republice

V České republice je registrováno 35 243 sportovních klubů a 2 995 684 sportovců (údaje platné k roku 2011).

Zdroj: KPMG, Koncepce financování sportu v ČR, dostupné z olympic.cz

Jak můžeme vyčíst z grafu výše, domácnosti se v rámci členských příspěvků do rozpočtu sportovních klubů podílí z výrazně největší části a to ze 42 % struktury finančních zdrojů sportovních klubů.

Průměrná celková výše finančních prostředků plynoucích ze státních a veřejných zdrojů v letech 2007-2011 se pohybovala na úrovni 16,7 miliard Kč. Největší pokles objemu

prostředků je zaznamenán mezi roky 2010 a 2011, kdy šlo o téměř 3,2 miliardy Kč. Nejvyšší podíl z celkových zdrojů pochází z obcí a dobrovolného sdružení obcí, které za sledované období uvolnili na financování sportu 11,5 miliardy Kč.

4.1.1 Koncepce SPORT 2025

Koncepce SPORT 2025 se zabývá strategickými cíli, jejich předpokládaným dalším rozpracováním do akčních plánů s harmonogramem a konkrétními opatřeními. V koncepci SPORT 2025 se setkáváme s pojmy pěti pilířů, na nichž je vystavěna idea o dopadu sportu na člověka a společnost:

1. Sport je jedním z nástrojů socializace člověka a rozvoje společenských vztahů.
2. Sport a prevence zdraví.
3. Sport jako prostředek seberealizace.
4. Sportovec jako samostatná sebevědomá osobnost.
5. Státní reprezentace jako prostředek posilování vlastenectví, národní hrdosti a mezinárodní prestiže.

Strategické cíle této koncepce pak směřují k naplnění definovaných vizí. Setkáváme se zde s osmi tematickými oblastmi sportovní politiky mezi které patří: rozvoj sportu pro všechny, podpora široké základny výkonnostních sportovců, rozvoj školního a univerzitního sportu, odbornost ve sportu, obnova a budování sportovních zařízení, sport handicapovaných, konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR a komerční sport (msmt.cz).

4.1.2 Národní rada pro sport

Národní rada pro sport je poradní orgán ministra, který mu předsedá. Každý člen rady má svou přidělenou oblast, za kterou odpovídá. Součástí rady je také komora regionů, kterou tvoří zástupci Asociace krajů, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv. Smyslem této rady je řešení aktuálních a konkrétních problémů sportovního prostředí.

K řešení tu jsou různé oblasti jako například: propagace sportu, oblast sportovních trenérů, oblast regionálního sportu, oblast pro daňovou problematiku ve sportu, oblast pro školní sport, oblast pro vzdělání ve sportu a oblast sekce sportu a mládeže MŠMT.

4.2 Vybraná oblast sportu - fotbal

Podle České unie sportu (organizace která se věnuje statistice počtu členů českých sportovních svazů) je v České republice jednoznačně nejpobulárnějším sportem fotbal, který měl v roce 2016 více než 361 tisíc členů, z nichž drtivá většina byli muži. Což dokazuje tabulka níže, která zachycuje pouze sporty zařazené do programu olympijských her a udává údaje o dvaceti nejvýznamnějších sportech v České republice z hlediska počtu členů sportovních svazů.

Důležitým kritériem při výběru pro mou analýzu bylo také to, že se jedná o sport kolektivní, který lze zařadit do již zmíněných tří sektorů, a to sektoru spolkového, komunálního a podnikatelského.

Tabulka 2: Nejpobulárnější sporty v ČR

Sport	Celkem osob	Muži	Ženy
fotbal	361 739	343 913	17 826
tenis	50 186	34 543	15 643
volejbal	40 919	17 725	23 194
lední hokej	39 650	37 391	2 259
atletika	37 698	20 038	17 660
plavecké sporty	24 172	12 425	11 747
golf	23 317	16 028	7 289
lyžování	23 101	13 772	9 329
basketbal	20 923	13 366	7 557
stolní tenis	19 035	16 641	2 394
házená	16 848	11 293	5 555
jezdectví	9 867	2 303	7 564
kanoistika	8 789	6 075	2 714
judo	8 646	6 817	1 829
gymnastika	8 077	2 102	5 975
cyklistika	7 734	6 198	1 536
badminton	5 448	3 122	2 326
jachting	4 326	3 221	1 105
baseball	4 189	3 625	564
veslování	4 009	2 767	1 242

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů ČSÚ

Výběr tohoto sportu je činěn také pro svou dlouhou historii, kdy byl oblíbeným kolektivním sportem, který se hrál odnepaměti. Přesné datum ani místo vzniku fotbalu však

bohužel není známo, avšak o toto prvenství probíhají spory mezi jednotlivými státy už dlouhou dobu (Macho, 2009, str. 10).

Z historie je patrně, že vývoj tohoto sportu probíhal postupem času z nejrůznějších primitivních míčových her. První hrou, která byla fotbalu již vzdáleně podobná, byla nejspíše hra cu – ču, která byla velmi populární v Číně někdy okolo roku 2500 př. n. l. Míčem byla koule vytvořená ze zvířecí kůže a vyplněná vlasy nebo peřím. Avšak dle historiků se předchůdci fotbalu vyskytovali také v oblastech Tichomoří, jižní Ameriky, severní Ameriky či Aljašky (Macho, 2009, str. 10).

Za předchůdce fotbalu na evropském kontinentu se považuje pravděpodobně staré Řecko, kde se hrála míčová hra episkiros, která byla později převzata Římany jako hra harpastum. Odtud se hra šířila dále do Anglie, Francie a hrála se dokonce i na Kavkaze (Macho, 2009, str. 10).

Počátky moderního fotbalu, v přibližné podobě, jakou známe dnes, se datují okolo 19. století a jsou spojeny s prestižními anglickými školami, jako je Eton a Harrow. Také první všeobecně uznávaná fotbalová pravidla pocházejí z Anglie (Macho, 2009, str. 10).

Nejstarší dochovaná pravidla jsou tzv. Thring's Rules, která vznikla roku 1862 a jsou to nejstarší dochovaná pravidla. Vznik těchto pravidel byl velmi důležitý pro další rozvoj fotbalu, jelikož bylo stanoveno pravidlo, že vstřelit branku rukou není možné, čímž se podstatně odlišila od pravidel Rugby (Macho, 2009, str. 10).

U nás se začal fotbal hrát koncem 19. století. Roku 1887 založilo 28 českých sportovců, kteří odešli z německého klubu, první fotbalový klub v Praze a v České republice International Rowing Club. Fotbal se dále šířil po celé České republice, s čímž byl spojen vznik prvních fotbalových hřišť, které byly na Císařské louce, Letné a Stromovce. V roce 1901 vznikl Český fotbalový svaz a v devadesátých letech 19. století byly založeny nejznámější kluby v České republice – Sparta Praha a Slavia Praha.

Fotbal je bezpochyby jedním z nejpobulárnějších kolektivních sportů na celém světě. Velmi těžko bychom našli jiný sport, který by se fotbalu mohl rovnat jak v měřítku popularity a počtu profesionálních hráčů, tak v počtu hráčů rekreačních či nenáročnosti na speciální podmínky pro hraní fotbalu, kdy se jedná o celoroční sport bez ohledu na podnebí či počasí.

Jakožto každý sport postupně nabýval organizované podoby, nebylo tomu jinak ani u fotbalu, kde byla postupně vytvořena pravidla, jež se později sjednotila a jsou uznávaná po celém světě, ať už jde o jakoukoliv fotbalovou soutěž. Oficiální fotbalová pravidla vydává

Mezinárodní výbor pro pravidla FIFA (Fédération Internationale de Football), který stanovuje a propojuje pravidla hry, a to vždy ve čtyřech základních světových jazycích – francouzštině, angličtině, němčině a španělštině (Macho, 2009, str. 10).

Fotbalové utkání hrají dvě družstva. Každé družstvo má nejvýše jedenáct hráčů a to včetně brankáře. Utkání nesmí začít, pokud má některý tým méně než sedm hráčů. V každém utkání je nutné, aby týmy oznámily jména hráčů a náhradníků, nominovaných k utkání, nejpozději před zahájením hry. Utkání se hraje na dva poločasy po 45 minutách, pokud se obě zúčastněná družstva a rozhodčí nedohodnou jinak (např. pro nedostatečnou viditelnost lze dobu obou poločasů zkrátit na 40 minut), avšak změna musí být provedena před začátkem utkání a musí být v souladu s řádem příslušné soutěže.

Tabulka 3: Ligy hrající se v ČR

MUŽI					
1. liga	Fortuna Liga				
2. liga	Fortuna národní liga				
3. liga	Česká fotbalová liga		Moravskoslezská fotbalová liga		
4. liga	Divize A	Divize B	Divize C	Divize D	Divize E
5. liga	Krajský přebor				
6. liga	I.A třída krajského přeboru				
7. liga	I.B třída krajského přeboru				
8. liga	Okresní přebor				
9. liga	III. Třída okresního přeboru				
10. liga	IV. Třída okresního přeboru				
JUNIOŘI					
1. liga	Juniorská liga Čechy		Juniorská liga Morava		
DOROST					
1. liga	1. liga dorostu				
2. liga	Česká liga A	Česká liga B	Moravskoslezská liga		
3. liga	Česká divize A	Česká divize B	Česká divize C	Moravskoslezská divize A	Moravskoslezská divize B
4.liga	Krajský přebor				
5. liga	I.A třída krajského přeboru				
6. liga	Okresní přebor				
ŽÁCI					
1. liga	Česká liga		Moravskoslezská liga		
2. liga	Česká divize A	Česká divize B	Česká divize C	Moravskoslezská divize D	Moravskoslezská divize E
3. liga	Krajský přebor				
4. liga	I.A třída krajského přeboru				
5. liga	Okresní přebor				
ŽENY					
1. liga	1.liga žen				
2. liga	2.liga žen				
3. liga	Česká fotbalová liga žen		Moravskoslezská liga žen		
4. liga	Divize				
	Čechy		Moravskoslezská divize		
	Skupina A-D		Skupina A-C		

Zdroj: vlastní zpracování dle fotbal.cz

Do empirické části jsem si vybrala kluby podle rozdělení do sektorů spolkového, komunálního a podnikatelského, jejichž nejlepší týmy působí v ligách:

- Klub A: 5. liga – Krajský přebor mužů pro Karlovarský kraj
- Klub B: 6. liga – I.A třída krajského přeboru skupiny B
- Klub C: 4. liga – Divize C.

4.3 Současnost a historie analyzovaných klubů

4.3.1 Klub A – zástupce spolkového sektoru

Tento klub se nachází v Karlovarském kraji a přísluší městu s necelými osmi tisíci obyvateli. Nejvyšší soutěž tohoto klubu hraje A tým mužů a tou je Krajský přebor mužů pro Karlovarský kraj.

Fotbal se v tomto městě hraje již více než 100 let, ale první organizovaný klub zde vznikl až v roce 1919. První příznivci fotbalu se zde objevili již v roce 1907 a jednalo se především o studenty, kteří navštěvovali školy v Praze, Karlových Varech, Chebu a blízkém Lokti. Své první zápasy tito nadšenci hráli na louce u malého rybníčku. Roku 1909 byl založen první fotbalový kroužek, který již hrál své pravidelné zápasy. Tito nadšenci si museli hradit vše sami, od vybavení až po náklady na cestování za soupeři. Stejně tak si museli sami upravit své hřiště do jakési podoby, aby zde bylo možné hrát regulérní zápasy. V tomto období, kdy nebyl ještě fotbal organizován žádným fotbalovým svazem, se jednotlivé zápasy sjednávaly tak, že se představitelé klubů navštěvovali pěšky nebo na kole.

Oficiální fotbalový klub byl založen až v roce, který již v dalším roce nastupoval ve II. třídě mistrovství. Klub dále zvyšoval svoji kvalitu a atraktivitu, až se ve 30.letech propracoval do mistrovství I. třídy, kdy se stal stálým účastníkem a obávaným protivníkem.

4.3.2 Klub B – zástupce komunálního sektoru

Klub B se nachází ve Středočeském kraji a působí ve městě s téměř pěti tisíci obyvateli. Nejvyšší soutěž zde hraje A tým mužů, který soutěží v 1.A třídě skupiny B.

Fotbal se v tomto městě hraje více než pětadevadesát let. Během této ne příliš krátké doby si klub samozřejmě prošel různými vzestupy i pády. Několik nadšenců zde propadlo fotbalu již v roce 1910, tedy již v době před první světovou válkou. Bližší informace o působení klubu v těchto letech bohužel nejsou známy. Další zmínka o tomto klubu se datuje až roku 1919, kdy se začalo budovat hřiště, čímž byl položen základ ke vzniku sportovního klubu. V roce 1948 došlo ke sloučení se Sokolem. Největší pády, ale i úspěchy zažil tento

klub v porevoluční době. Po roce devadesát se tento klub držel v krajských soutěžích, bohužel se zde vyskytly finanční problémy a nebylo jednoduché tam klub udržet. Avšak díky pomoci oddaných členů se podařilo klub zachránit.

4.3.3 Klub C – zástupce podnikatelského sektoru

Tento klub se nachází ve Středočeském kraji a přísluší městu se sedmi tisíci obyvateli. Nejvyšší hrající soutěží tohoto klubu je 4.liga – Divize C.

Počátky tohoto klubu se datují k roku 1920. Tento klub má za sebou bohatou historii. Na počátku vznikl pouze pro zábavu a odreagování od krutosti světové války. Od roku 1926 se klub účastnil soutěží a postoupil do 1.A třídy. Roku 1933 se klub věnuje i mladším kategoriím a snaží se odchovat si své hráče. Během druhé světové války došlo ke značnému úpadku skvělých výkonů klubu, ze kterých se však opět brzy dostali a postoupili tak postupně do krajského přeboru. V posledních letech tým působil i ve 3.lize – České fotbalové lize, ve které se však neudržel a nyní (jak je již uvedeno výše) působí ve 4.lize – Divizi C.

4.4 Analýza a interpretace výsledků

Cílem této práce bylo porovnat přístup ve vedení a financování vybraných sportovních klubů v České republice, konkrétně ze tří sektorů – sektoru spolkového, komunálního a podnikatelského.

Ke zkoumání výše uvedených cílů byl zvolen kvalitativní výzkum, kdy jsem jako hlavní metodu zvolila standardizovaný rozhovor.

Pro svou analýzu jsem také použila údaje poskytnuté vedením vybraných fotbalových klubů a dále jsem vedla rozhovory s členy vedení těchto sportovních klubů, které jsem si pro analýzu ve své práci vybrala. Jednotliví členové vedení mi poskytli k nahlédnutí dokumenty popisující historii a současnost jejich klubů a také mi poskytli informace ohledně finančních toků pramenících od města a sponzorů. Na základě těchto informací jsem mohla jednotlivé kluby z výše zmíněných sektorů porovnat.

V prvním bloku dotazování se otázky zaměřily na to, jakým způsobem dochází v klubech k výběru hráčů s ohledem na jejich ekonomické, ale zejména neekonomické zázemí, včetně talentu ke sportu. Pokud jde o výběr nových členů, nijak zvlášť se kluby v tomto výběru příliš neliší. Kluby se shodují v přístupu k nejmladší kategorii hráčů, kde je patrné, že je důležitý zájem hráčů a o talentu se ještě nemluví. Vedení Klubu A uvedlo:

„Může začít opravdu kdokoliv, máme toto dokonce uvedeno ve stanovách, hlavním smyslem klubu je sportovní vyžití obyvatel našeho města.“ V tomto klubu probíhají náborové dny, které se reklamují ve školách v místě působnosti klubu a také na stránkách klubu a v médiích. Klub A také jako jediný pořádá náborové dny ve školách formou turnaje, ze kterého si pak následně sám vybírá. Klub B je specifický ve své náborové strategii v tom, že efektivně využívá znalosti a zkušenosti učitelů ze základní školy, úzce s nimi spolupracuje a hráči mohou být klubu „dohazováni“. Představitel Klubu B uvedl, že: *„Klub pořádá ve svém areálu náborové dny, jinak ale není problém, aby noví hráči přišli kdykoli v průběhu roku. Žádné dovednostní testy neprobíhají, u těchto mladých hráčů je to zkreslující a nelze podle jednoho testu něco hodnotit. Nový hráč se zařadí do své věkové kategorie a začne trénovat s ostatními dětmi. U těch nejmenších je to tak, že si převážně jen hrají a v zápasech vůbec nejde o výsledky. Jde pouze o to, dostat si do podvědomí balon a oblíbit si ho.“* Klub C má téměř identické podmínky pro nabírání nových členů jako Klub B a pořádá si náborové dny také sám ve svém areálu. Protože v Klubu C hraje několik věkových a výkonnostních kategorií, sledují je odlišně. Klub C je tím, který potřebuje náborovou činnost jen u nejmladší kategorie, kterou má málo zastoupenou. U nejmladší kategorie vyžaduje klub zejména zájem dětí (a to jejich osobní, nikoliv přenesený zájem rodičů o úspěšné dítě ve sportu) a podporu rodičů. Z rozhovoru je patrné, že nejmladší kategorie je jakousi základnou pro výběr hráčů ve vyšších kategoriích. U dospělých kategorií se nábor nedělá, spíše se sleduje výkonnost hráče. Hráči, jejichž malý výkon je způsoben nedostatkem zkušeností jsou vysláni do jiných týmů, anebo se nestávají hrajícím členem týmu, mohou s týmem trénovat, ale nejsou nasazováni do soutěží.

Z hlediska náboru nových hráčů jsem se zajímala, jaká kritéria jsou sledována. Každý z klubů uvedl na prvních třech příčkách jako hlavní kritéria – chuť spolupráce, týmového ducha a chuť vítězit. Posledním sledovaným kritériem bylo kritérium u všech klubů stejné a to – finanční podpora ze strany rodiny.

Pokud bychom hovořili o financích, které musí rodiče vynaložit, když chtějí, aby jejich dítě působilo v nějakém z klubů, uvedly kluby, že jedná se pouze o členské příspěvky, které jsou v každém klubu jiné. Výjimkou byl Klub C z podnikatelského sektoru, ten nemá členské příspěvky, ale očekává se od rodičů vklad nefinanční, tedy asistence při organizaci tréninku a soutěží (zejména doprava a doprovod na soutěže). Spolkový klub oproti komunálnímu má více než třikrát menší členské příspěvky.

Tabulka 4: Členské příspěvky

Členské příspěvky Kč/rok	
Klub A	800 - 1 200 Kč
Klub B	3 600 Kč
Klub C	-

Zdroj: vlastní výzkum

Z tohoto sledování nejlépe vychází Klub C, který uvedl, že z důvodu dobré spolupráce se sponzory se zde žádné poplatky neplatí, rodiče tak musí dítěti sehnat pouze nezbytně nutné vybavení. Avšak jde jen o pohled na členské příspěvky, při dotazování rodičů by se dalo usuzovat, za jak výhodné to mohou hráči považovat, respektive za jak výhodné to mohou považovat jejich rodiny.

Také jsem pokládala otázku ohledně množství času, které musí rodiče vynaložit na pomoc klubu. Především jde u všech klubů o „zdravou“ podporu svého dítěte a jeho sportovní aktivity. Pokud však má rodič zájem pomoci s trénováním a s dopravou na zápasy, kluby to vřele uvítají. Klub A dokonce uvedl: „*Pokud má některý z rodičů zájem pomoci s trénováním, klub rád této možnosti využívá a zaplatí trenérská školení rodičů.*“

Jedním z hlavních cílů mé analýzy byl rozpočet klubů a financování ze strany měst, krajů a sponzorů. Rozpočet Klubu A tedy vypadá takto:

Tabulka 5: Obvyklá struktura rozpočtu Klubu A

Klub A	
Dotace města	120 000 – 170 000 Kč
Dotace kraje	30 000 – 40 000 Kč
Sponzoři	70 000 - 80 000 Kč
Členské příspěvky	50 000 Kč
Fotbalový svaz	20 000 - 50 000 Kč
Roční rozpočet	350 000 – 390 000 Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 2: Obvyklá struktura rozpočtu Klubu A

Zdroj: vlastní výzkum

Klub A se angažuje také v rámci prospěchu a zviditelnění města a pořádá například každoročně sportovní ples a různá divadelní představení, která se konají pod širým nebem v areálu tohoto klubu.

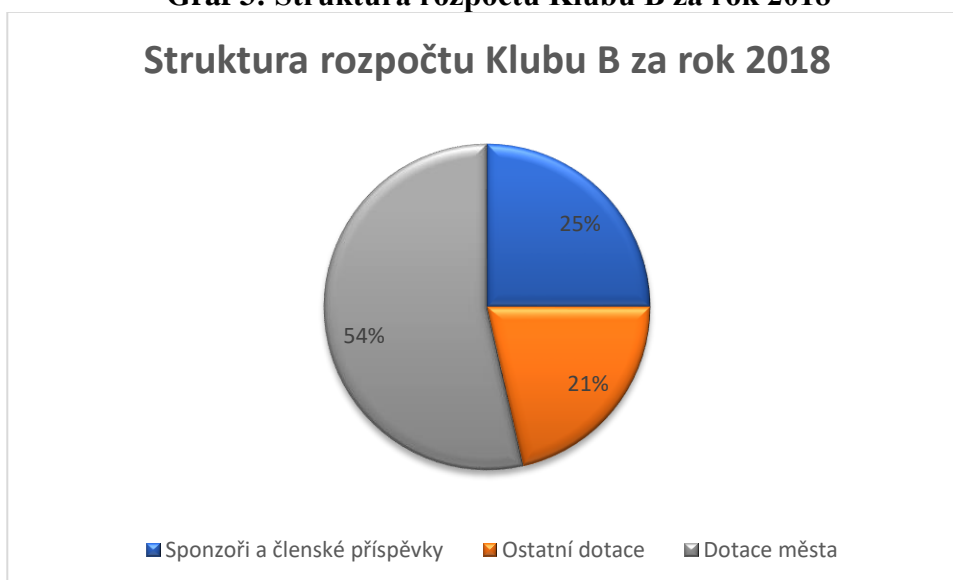
Klub B udal údaje z minulého roku, kdy jeho rozpočet činil téměř jeden a půl milionu korun, kdy necelou polovinu klubu přispělo město, zbytek pak byl vybrán na členských přispěvcích a od sponzorů.

Tabulka 6: Struktura rozpočtu Klubu B za rok 2018

Klub B	
Dotace města	750 000 Kč
Sponzoři a členské příspěvky	350 000 Kč
Ostatní dotace	300 000 Kč
Roční rozpočet	1 500 000 Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 3: Struktura rozpočtu Klubu B za rok 2018

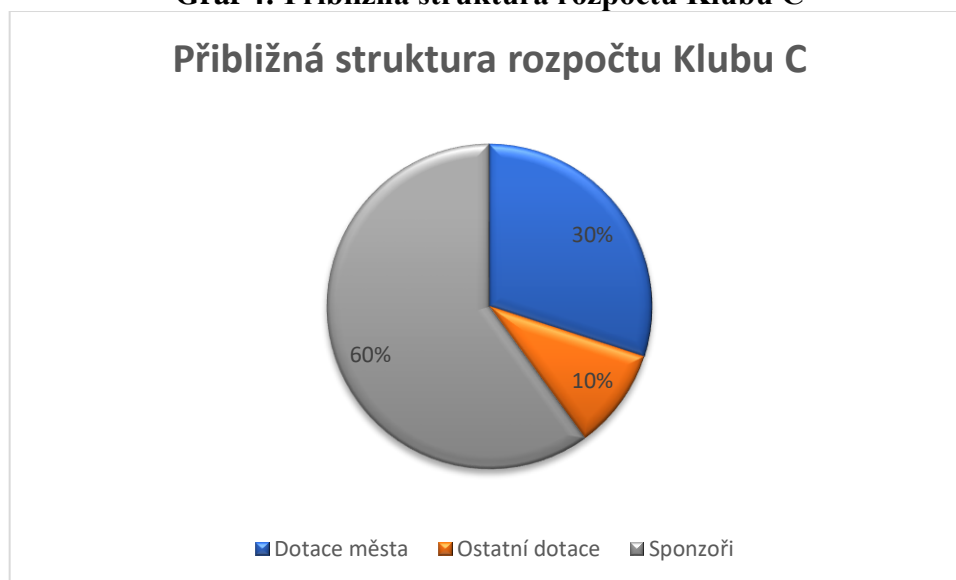
Zdroj: vlastní výzkum

Tabulka 7: Přibližná struktura rozpočtu Klubu C

Klub C	
Roční rozpočet	2 500 000 Kč
Sponzoři	60 % – 1 500 000 Kč
Dotace města	30 % - 750 000 Kč
Ostatní dotace	10% - 250 000 Kč

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 4: Přibližná struktura rozpočtu Klubu C

Zdroj: vlastní výzkum

Klub C bohužel neuvedl ani přibližné částky a uvedl pouze přibližný celkový roční rozpočet klubu a procentuální zastoupení jednotlivých financí – 60 % ročního rozpočtu tvoří sponzoři, 30 % pak dotuje město a 10 % plyne z ostatních dotací. Mou následnou otázkou bylo, co sponzoři za své příspěvky požadují, což bylo velmi individuální. Někteří požadují např. logo na dresech, banner na stadionu, logo na webových stránkách nebo bezplatný pronájem areálu.

Další důležitou informací je stabilita finanční podpory města, které ve dvou klubech tvoří okolo poloviny ročního rozpočtu. Klub A uvedl, že: „*Před pěti a více lety byla podpora města téměř nulová. Se změnou politické situace se podpora sportu objevila, následovalo zhruba dvouleté období velmi žhavých debat o částkách, které mají být pro sport uvolněny. V současnosti se částky pro sport ustálily, tato stabilita je pro další fungování klubu na stávající úrovni téměř životně důležitá.*“ Klub B uváděl: „*S městem máme doposud velmi dobrou spolupráci. I my se snažíme městu v něčem pomoci, hlavně v areálu klubu. Určitě*

tam každý rok k jisté debatě dochází, ale není to pod nějakým tlakem z jedné či z druhé strany.“ Zástupce vedení Klubu C řekl: „Vedení města je velkým podporovatelem sportovních aktivit ve městě. Velmi tomu samozřejmě pomáhá, že ve vedení města sedí bývalí, či ještě aktivní sportovci. Není tedy s každoroční finanční podporou od města žádný problém.“

5 Závěr

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo porovnání přístupu ve vedení a financování vybraných sportovních klubů v České republice a prokazatelnými výsledky poukázat na rozdíly mezi analyzovanými sektory sportovních klubů.

Mezi základní teoretická východiska práce patří teorie související se sociologií sportu, managementem sportu a ekonomickými otázkami sportu. Na základě vymezení a klasifikace organizovaného sportu v ČR jsem využila a studovala sportovní kluby působících ve třech sektorech – spolkovém, komunálním a podnikatelském.

Ze strategických koncepcí a financování sportu v České republice (například dle koncepce SPORT 2025) je patrná podpora a důležitost sportu v životě lidí, zvláště mládeže. Je však otázkou, jak se deklarované představy daří naplňovat. Proto se v této práci zabývám případy tří klubů z různých sektorů, abych vytvořila hypotézu ohledně dostupnosti sportu v těchto typech klubů s ohledem na jejich finanční zajištění a vztah s podnikateli, rodiči, školou, obcemi, popř. krajem, v němž kluby působí. Ve vlastní empirické části jsem využila studia dokumentů a rozhovory managementu jednotlivých vybraných sportovních klubů z výše zmíněných sektorů.

Ze zjištěných výsledků vyplývá, že sledované sportovní kluby reprezentující spolkový, komunální a podnikatelský sektor se liší nejen v přístupu výběru členů, ale i v rozsahu a struktuře rozpočtů a přístupu k němu. Obecně se reprezentanti všech typů shodují na předpokladu zájmu mládeže o sport, nicméně liší se v přístupu v ekonomické i neekonomické participaci hráčů, v případě mládeže jejich rodiči. Zatímco u neziskových sportovních klubů (spolkových i komunálních) se užívá nástroje členských příspěvků, které jsou rozhodující a vítá se aktivní podpora rodičů, byť i ta může být omezená a klub se snaží hráče materiálně zvýhodnit (např. v nákupu levnějších potřeb), v případě klubu působícím v podnikatelském sektoru se záměrně členské příspěvky nezavádí, ale rozhoduje (zejména ve vyšších kategoriích) výkonnost hráče a pokud nedisponuje výkonností odpovídající tomuto klubu, je následně buď poslán na tzv. hostování a nebo je mu doporučeno zkusit své štěstí v nižší soutěži. Obecně je tak možné říci, že se kluby shodují v dostupnosti členství pro začínající členy. Takže v tomto případě nejde ani tak o finanční dostupnost klubu, ale o dostupnost z výkonnostního hlediska, kdy zde může hrát roli pouze jedinec, který disponuje jistým talentem či jistou mírou výkonnosti. U klubů ze sektorů spolkového a komunálního jde tedy ve všech věkových kategoriích o rozvoj organizované kolektivní aktivity a pohyb

mládeže bez ohledu na výkonnost, díky kterým se tyto kluby stávají dostupnými pro všechny, kteří pouze chtějí svůj volný čas trávit aktivně. Zvláštní a poměrně efektivní je komunální klub ve spolupráci se školou jako zdrojem talentů a potencialních členů klubu. Škola může do velké míry suplovat náborové akce. U profesionálního klubu může probíhat uvedení nových členů snadněji díky rozsahu tréninků, které mohou adepti navštívit v průběhu roku. Přes tyto rozdílnosti všichni užívají webové rozhraní a sociálních sítí pro prezentaci klubů a náborovou činnost.

Vztah studovaných klubů k obci, v níž působí jsou kladné, avšak ve finanční rovině také rozdílné. Nejnižší relativní podíl na chodu klubu ze strany města má spolkový klub, jehož podpora se po dlouhém vyjednávání stabilizovala, byť na úrovni cca 1/3 rozpočtu klubu. Podobně je na tom s participací na finančním rozpočtu klub působící v podnikatelském prostředí, avšak pro ně je to spíše stabilní doplněk deklarující nefinanční podporu města. Téměř polovinou rozpočtu se podílí město u klubu v komunálním sektoru, přičemž úzký vztah je dán zejména tím, že jejich působení probíhá v zařízení vlastněném městem, členové klubu se podílejí na opravách takových zařízení vlastní prací.

Z hlediska samotného rozsahu finančního rozpočtu je nejnižším (tedy nejchudším) rozpočet klubu ve spolkovém sektoru, dvojnásobně vyšší u klubu komunálního a vícenásobně v podnikatelském sektoru.

Z hlediska struktury se jeví, že je nejvariabilnější u klubu spolkového, kde se na jeho chodu podílí jak sponzoři, tak i obce a kraj, avšak tato variabilita neznamená vyšší příjem, ale spíše více roztržštěný mezi jednotlivé subjekty (obec, kraj sponzoři, členové), zatímco u komunálního je rozdělen jednoznačněji na poloviční podíl města a poloviční podíl sponzorů a členů. V nepodnikatelské sféře převažují sponzoři, mezi nimiž je klíčových jen několik zásadních sponzorů.

Zvláštní kapitolou jsou příjmy hráčů za soutěže. Ve srovnání těchto neprofesionálních klubů s kluby na profesionální úrovni je patrné, že na této soutěžní úrovni ani v tom nejvýše postaveném týmu nejde z hlediska hráčů o hlavní výdělečnou činnost, jak tomu je u klubů na profesionální úrovni, kdy jsou vedeni v podstatě jako zaměstnanci klubu, mají stabilní příjem, mohou se plně soustředit na tréninky a zápasy a nejsou při tom nijak časově omezováni. Z hlediska finanční stránky neprofesionálních kolektivních klubů lze hovořit o určité motivační částce za odehrané či vyhrané zápasy, avšak tyto částky se pohybují na úrovni, která nemůže být jediným příjmem hráče. Co se týče členů z řad těch nejmenších lze jasně říci, že bez podpory rodičů ve sportu nemohou dále pokračovat, byť se

jedná jen o členské příspěvky a nezbytně nutné vybavení. U vyšších věkových kategorií jako je například kategorie dorostu a vyšších kategorií je zde rozdíl v tom, že hráči už si mohou od 15 let nějakou tu korunu přivydělat a tak u nich není finanční podpora ze strany rodičů hlavním kritériem pro to, aby ve sportu mohli pokračovat, tím se tak stává organizovaný kolektivní sport pro tuto věkovou kategorii zcela dostupným.

Ze srovnání klubů ve spolkovém, komunálním a podnikatelském sektoru, lze uvažovat o shodách a odlišnostech takových typů subjektů. Z hlediska dostupnosti je předpoklad poměrně snadné dostupnosti ve všech, zejména co se týče mládeže, přičemž paradoxně u klubu v profesionálním prostředí by mohl být vyšší požadavek na nefinanční podporu dětí rodiči legitimizovanou neexistencí členských příspěvků. U spolkového a komunálního sektoru kluby do jisté míry musí garantovat jisté služby spojené s organizací sportu/trenérské služby, doprava na soutěže apod.), protože požaduje členský příspěvek. U klubů spolkových by mohla být více vyžadovaná finanční i nefinanční aktivita rodičů, zejména tehdy, pokud jde o kluby s nižší podporou obcí a kraje. Zatímco kluby ve spolkovém sektoru mohou spíše nabídnout dostupný sport, pokud mají dostatek angažovaných trenérů a dalších členů sportovního klubu, případně pokud budou mít vedení schopné připravit dotační projekty orientované do obecní, případně krajské úrovně a doplnit je vhodnou sponzorskou činností. Kluby v komunálním sektoru jsou nejvíce svázané – finančně i materiálně s obcemi a dostupnost se může odvíjet od charakteru spolupráce s městem s případným doplněním (zvláště) místními sponzory. Třetí typ klubu působící v podnikatelském sektoru je výrazně nezávislý na reprezentantech státní správy a jejich finanční opora je v tržních subjektech, vztah k obci je spíše věcí nefinanční veřejné podpory, přičemž dostupnost může být omezena výkonem, s výjimkou mladších skupin, které slouží jako „líheň“ výkonných hráčů pro vyšší úroveň hry. Pokud s věkem hráči nedosáhnou požadované výkonnostní úrovně, členství v klubu mají výrazně omezené a téměř nedostupné.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní zdroje

- ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu*. Praha: Olympia, 2009. ISBN 978-80-7376-150-9.
- DURDOVÁ, Irena. *Vybrané kapitoly ze sociologie tělesné kultury*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita, 1999. ISBN 80-7078-691-4.
- HORÁK, Jindřich a Lubomír KRÁL. *Encyklopedie našeho fotbalu: 100 let českého a slovenského fotbalu : domácí soutěže*. Praha: Libri, 1997. ISBN 80-85983-22-2.
- KUBÍČEK, Jiří. *Sport a právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6040-1.
- KUNZ, Vilém. *Sportovní marketing: CSR a sponzoring*. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0560-1.
- MACHO, Milan. *Zlatá kniha fotbalu: dějiny světového fotbalu ve faktech, názorech a obrazech*. 2., rozš. vyd. V Praze: XYZ, 2009. ISBN 978-80-7388-251-8.
- MACHOVÁ, Jitka a Dagmar KUBÁTOVÁ. *Výchova ke zdraví*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5351-5.
- NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu vybrané kapitoly II*. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1144-4.
- NOVOTNÝ, Jiří. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-666-0.
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.
- SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Praha: Grada, 2008. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-2562-8.
- SEKOT, Aleš. *Sport a společnost*. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-047-6.

6.2 Právní normy

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů 22.3.*, částka 33, ISSN 1211-1244

Zákon č. 115/2001 Sb. O podpoře sportu. 2001. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2001

6.3 Internetové zdroje

Komise Evropského společenství. Bílá kniha o sportu [online]. [cit. 2007-07-11].

Dostupné z: <<http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>>.

KPMG, Koncepce financování sportu v České republice – Analyticko – koncepční studie. [online]. [cit. 2015-09-24]. Dostupné z:

<http://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v_9a.pdf>.

MŠMT, Národní rada pro sport. [online]. [cit. 2017-06-20]. Dostupné z:

<<http://www.msmt.cz/sport-1/narodni-rada-pro-sport>>.

ČSÚ, Statistika sportu. [online]. [cit. 2017-10-12]. Dostupné z:

<<https://czso.cz/csu/czso/statistika-sportu-zakladni-ukazatele-2016>>.

Soutěže, Fotbal. [online]. Dostupné z: <<https://souteze.fotbal.cz/subjekty/>>.

7 Přílohy

7.1 Příloha č. 1 - Rozhovor s Klubem A

Otázka: Můžete na začátek rozhovoru popsat, kolik celků pod hlavičkou Vašeho klubu působí a na jakých úrovních?

Odpověď: Momentálně v našem klubu působí pět týmů, tři mládežnické týmy a dva týmy dospělých. Tým přípravky, žáků a B tým mužů působí na okresní úrovni, tým dorostu a A týmu mužů v nejvyšší krajské soutěži. V minulém roce to bylo dokonce sedm týmů, navíc byl tým mladší přípravky a mladších žáků. Je možné, že se k tomuto modelu vzhledem k aktuálnímu zájmu dětí vrátíme.

Otázka: Jak si klub vybírá své nové členy? Může začít opravdu kdokoliv, nebo musí projít nějakým dovednostním testem?

Odpověď: Může začít opravdu kdokoliv, máme toto dokonce uvedeno ve stanovách, hlavním smyslem klubu je sportovní vyžití obyvatel našeho města. Probíhají náborové dny, které se reklamují v místních školách, na stránkách klubu, v médiích. Dobré jméno klubu je velmi důležité. Klub se snaží být aktivní v celospolečenském životě města a být na očích, výborná reklama pro vstup budoucích malých fotbalistů.

Otázka: Pořádá tento klub i nějaké náborové akce ve školách a školkách?

Odpověď: Ve školách ano, ve školkách je to v plánu, momentálně ne. Klub pořádá pro základní školy turnaj, kde následně oslovuje případné zájemce.

Otázka: Jaké předpoklady se snažíte sledovat u nově nabíraných členů a proč?

Odpověď: Jak jsem uvedl u bodu číslo dva, primárně máme zájem o jakékoliv děti, které mají motivaci sportovat. Co se týče náborů, zde se samozřejmě snažíme oslovit i individuálně motoricky šikovné děti. Velký vliv hraje také prostředí rodiny. Sportující rodina s kladným vztahem k pohybu je velkým předpokladem pro zdravý přístup k pohybovým aktivitám. Takže pokud je u dětí známa i tato „rodinná příslušnost“, oslovujeme opět individuálně tyto děti.

Otázka: U níže zmíněných bodů označte podle důležitosti každý bod na stupnici od 1-10, které sledujete při výběru nového člena (příčemž 10 je nejlepší):

- talent hráče - 7
- touha vítězit - 7
- týmový duch - 8
- chuť spolupráce - 9

- zázemí rodiny - 8
- finanční podpora ze strany rodiny - 1

Otázka: Když se v týmu objeví talentovaný hráč, spolupracuje Váš tým s nějakým týmem ve vyšší soutěži, aby zde byl umožněn rozvoj talentu hráče?

Odpověď: Ano, spolupracuje se dvěma týmy z vyšších soutěží. Spolupráce je na korektní a oboustranně prospěšné úrovni. Hráči, kteří se ve vyšších soutěžích neprosadí, se následně vrací zpět. Zkušenost s vyšší sportovní úrovní je ve většině případů prospěšná pro další působení hráče v našem klubu.

Otázka: Pokud jde o ty úplně nejmenší – jak má postupovat rodič, když chce přihlásit své dítě do sportovního klubu?

Odpověď: Možností je hned několik, v rámci náboru, kontaktovat nás na našich facebookových stránkách, webových stránkách, prostřednictvím mailu, v rámci letního kempu pro děti, který je určený i pro neregistrované děti. Kontaktovat přímo mládežnické trenéry.

Otázka: Jaký rozpočet je třeba si vyhradit pro roční působení dítěte v klubu?

Odpověď: Pouze členské příspěvky, příprava a žáci 800,- za rok, dorost 1200,- za rok. Klub má k dispozici bazar s kopačkami pro nejmenší, které většinou nabízí nové nebo neohrané kopačky pro malé, za symbolickou částku 100,- - 200,- Kč. Zajištění dresů, přepravu na utkání, základní občerstvení, to vše hradí klub.

Otázka: Je v tomto klubu nezbytná angažovanost rodičů?

Odpověď: Nezbytná není, ale je velmi důležitá pro děti samotné, bohužel zájem rodičů je patrný zejména u nejmenších, u žáků a dorostu je pak na nízké úrovni. Jeden z faktorů, proč v těchto kategoriích dochází ke ztrátě motivace zůstat u sportu, je právě nedostatečná podpora z rodiny. Přímá, konkrétní angažovanost vyloženě pro potřeby klubu vyžadována není.

Otázka: Co se tedy od rodičů očekává a případně v jaké míře?

Odpověď: Angažovanost co se týče podpory svého dítěte, zájem o jeho sportovní aktivity, účast na zápase, jeho zdravá podpora. Pokud má některý z rodičů zájem pomoci s trénováním, klub rád této možnosti využívá a zaplatí trenérská školení rodičů. Bohužel je toto ne častá záležitost.

Otázka: Jak je to s financováním klubu jako takového? Můžete alespoň poměrově popsat, jakou část rozpočtu tvoří sponzoři, dotace a příspěvky od města?

Odpověď: Město – 120tis – 170tis, dotace z kraje – 30tis – 40tis, sponzoři 70 - 80tis., klubové příspěvky 50tis., fotbalový svaz – 20 - 50tis., vlastní výdělečná činnost (ples) + vstupné ze zápasů 30 - 50tis., maximální hodnota ročního rozpočtu je na úrovni 350 - 380tis.

Otázka: Kolik sponzorů Vám přispívá na chod klubu? Převažují spíše dlouhodobější sponzoři, nebo musíte každý rok oslovovat nové?

Odpověď: Převažují dlouhodobí sponzoři, jeden velký sponzor a několik malých. S těmito firmami probíhá vždy kontakt, kde klub představuje svou roční činnost, jedna firma požaduje i fotodokumentaci plnění smlouvy o spolupráci. Oslovování a snaha o získání nových firem a potenciálních sponzorů pro spolupráci probíhá prakticky neustále, každoročně.

Otázka: Co na oplátku sponzoři požadují?

Odpověď: To je velmi individuální. Někteří nevyžadují nic, někteří mají požadavky velké, např. logo na dresech, banner na stadionu, prolink na webových stránkách klubu, zviditelnění své firmy prostřednictvím klubu v médiích, reklamu na akcích pořádaných klubem, logo na busu převážejícího děti na zápasy, pomoc s organizováním firemního turnaje, poskytnutí sportoviště v případě zájmu.

Otázka: Jak je to s finanční podporou města? Probíhají každý rok žhavé debaty o částce, nebo probíhá domluva bez větších problémů?

Odpověď: Před pěti a více lety byla podpora města téměř nulová. Se změnou politické situace se podpora sportu objevila, následovalo zhruba dvouleté období velmi žhavých debat o částkách, které mají být pro sport uvolněny. V současnosti se částky pro sport ustálily, tato stabilita je pro další fungování klubu na stávající úrovni téměř životně důležitá.

Otázka: Funguje tento klub i v zájmu města? Snaží se svou činností město více zviditelnit pro veřejnost?

Odpověď: Klub se snaží fungovat nejen ve sportovní rovině, ale pořádá společenské akce typu letní divadlo na stadionu, který má navíc charitativní kontext. Další charitativní akcí je předvánoční rozsvícení místní křížové cesty. Klub pořádá sportovní ples s vyhlášením nejlepších sportovců města, pořádá letní týdenní fotbalový kemp pro děti. Letos klub slaví 100 let od založení klubu, v červnu bude na stadionu pořádat koncert při příležitosti oslav.

Klub několikrát pomáhal městu s pořádáním a organizováním některých městských akcí, vzájemná spolupráce je momentálně nastavena na výborné úrovni.

7.2 Příloha č. 2 - Rozhovor s Klubem B

Otázka: Můžete na začátek rozhovoru popsat, kolik celků pod hlavičkou Vašeho klubu působí a na jakých úrovních?

Odpověď: V tuto dobu máme v našem klubu devět týmů. Tři družstva mini - žáků hrající okresní soutěže, mladší a starší žáky, kteří hrají krajský přebor, mladší a starší dorost hrající také krajský přebor, B tým mužů, který hraje okresní přebor a A tým mužů hrající 1.A třídu.

Otázka: Jak si klub vybírá své nové členy? Může začít opravdu kdokoliv, nebo musí projít nějakým dovednostním testem?

Odpověď: Klub pořádá ve svém areálu nábor, jinak ale není problém, aby noví hráči přišli kdykoli v průběhu roku. Žádné dovednostní testy neprobíhají, u těchto mladých hráčů je to zkreslující a nelze podle jednoho testu něco hodnotit. Nový hráč se zařadí do své věkové kategorie a začne trénovat s ostatními dětmi. U těch nejmenších je to tak, že si převážně jen hrají a v zápasech vůbec nejde o výsledky. Jde pouze o to, dostat si do podvědomí balon a oblíbit si ho.

Otázka: Pořádá tento klub i nějaké nábor ve školách a školkách?

Odpověď: Ve školách nábor nepořádáme, jsme ale v kontaktu se školami ve městě, kde pak případně zájemce k nám nasměrují.

Otázka: Jaké předpoklady se snažíte sledovat u nově nabíraných členů a proč?

Odpověď: U nových členů jde především o to, aby si fotbal vůbec vyzkoušel a pak se uvidí, co dál. Nemá cenu na děti vyvíjet tlak, musí si sami přijít na to, jestli je to opravdu baví či nikoli.

Otázka: U níže zmíněných bodů označte podle důležitosti každý bod na stupnici od 1-10, které sledujete při výběru nového člena (příčemž 10 je nejlepší):

- talent hráče - **5**
- touha vítězit - **9**
- týmový duch - **10**
- chuť spolupráce - **10**
- zázemí rodiny - **8**
- finanční podpora ze strany rodiny – **1**

Otázka: Když se v týmu objeví talentovaný hráč, spolupracuje Váš tým s nějakým týmem ve vyšší soutěži, aby zde byl umožněn rozvoj talentu hráče?

Odpověď: Ano, spolupracujeme s klubem, který působí i v nejvyšší soutěži České republiky. Dokonce i několik talentovaných dětí od nás do tohoto klubu odešlo.

Otázka: Pokud jde o ty úplně nejmenší – jak má postupovat rodič, když chce přihlásit své dítě do sportovního klubu?

Odpověď: To je úplně jednoduché. Stačí si vyhledat naše internetové stránky, kde je kontakt na vedení klubu. Pak stačí, aby kdokoli z rodiny zavolal. Následně od nás dostane informaci, kdy je trénink a pak už stačí jen přijít.

Otázka: Jaký rozpočet je třeba si vyhradit pro roční působení dítěte v klubu?

Odpověď: U dětí se platí dvakrát za rok 1 800 Kč.

Otázka: Je v tomto klubu nezbytná angažovanost rodičů?

Odpověď: Jsme samozřejmě rádi za každou pomoc ze strany rodičů. Žádnou pomoc neodmítneme a těm, kteří se snaží jakkoli pomoci tímto moc děkují.

Otázka: Co se od rodičů očekává a případně v jaké míře?

Odpověď: Neočekává se nic, ne každý může pomoci. Je to na samotném rodiči, například pomoc s dopravou dětí na zápasy vřele vítáme.

Otázka: Jak je to s financováním klubu jako takového? Můžete alespoň poměrově popsat, jakou část rozpočtu tvoří sponzoři, dotace a příspěvky od města?

Odpověď: Roční rozpočet byl v loňském roce necelých jeden a půl milionu korun. Od města dostáváme necelou polovinu z této částky. Dotace nejdou moc dopředu naplánovat, každý rok jsou výdaje jiné. V loňském roce jsme obdrželi zhruba 300 000 Kč na dotacích. Dále se vyberou členské příspěvky od rodičů hráčů, členů klubu a zbytek je na nás, abychom si sehnali od sponzorů, což je zhruba 350 000 Kč.

Otázka: Kolik sponzorů Vám přispívá na chod klubu? Převažují spíše dlouhodobější sponzoři, nebo musíte každý rok oslovovat nové?

Odpověď: Sponzoři převažují spíše dlouhodobější. Pohybujeme se zhruba na počtu třiceti sponzorů. Samozřejmě se nadále snažíme oslovovat i nové sponzory.

Otázka: Co na oplátku sponzoři požadují?

Odpověď: Většinou požadují reklamní plochu, nebo bezplatný pronájem areálu klubu pro svoje akce.

Otázka: Jak je to s finanční podporou města? Probíhají každý rok žhavé debaty o částce, nebo probíhá domluva bez větších problémů?

Odpověď: S městem máme doposud velmi dobrou spolupráci. I my se snažíme městu v něčem pomoci, hlavně v areálu klubu. Určitě tam každý rok k jisté debatě dochází, ale není to pod nějakým tlakem z jedné či z druhé strany. Nechceme dělat politiku, ale jde především o hraní fotbalu.

Otázka: Funguje tento klub i v zájmu města? Snaží se svou činností město více zviditelnit pro veřejnost?

Odpověď: Myslím si, že ano. Už jenom to, že v klubu působí skoro více jak dvě stě mladých lidí a hráčů, kteří se věnují fotbalu a pohybu místo holdování drogám a špatnému životnímu stylu, což si myslím, že je pro město velká vizitka.

7.3 Příloha č. 3 - Rozhovor s Klubem C

Otázka: Můžete na začátek rozhovoru popsat, kolik celků pod hlavičkou Vašeho klubu působí a na jakých úrovních?

Odpověď: V našem klubu působí celkem 8 celků, od prvního mužského týmu, přes rezervní tým, dva dorostenecké týmy, dva žákovské a také týmy přípravky.

Otázka: Jak si klub vybírá své nové členy? Může začít opravdu kdokoliv, nebo musí projít nějakým dovednostním testem?

Odpověď: Co se týče těch nejmenších, tam může být opravdu každý, kdo má alespoň trochu chuť. Pořádáme nábor mladých talentů a srdečně na nich přivítáme každého nového člena. Zájem o fotbal v mladších ročnících lehce upadl a proto bojujeme s nedostatkem hráčů hlavně v žákovských týmech. U týmů dorostu a mužů je situace už trochu jiná. Každý si samozřejmě může přijít zkusit trénink, ale pokud výkonnostně nemá na úroveň, kterou se naše mužstva prezentují, řešíme s každým individuálně další postup. Buď necháme hráče, aby s námi dál trénoval, ale pošleme ho na hostování, kde by získával herní praxi, nebo mu hned doporučíme, aby zkusil svoji šanci někde jinde.

Otázka: Pořádá tento klub i nějaké náborové akce ve školách a školkách?

Odpověď: Jak jsem již zmiňoval, náborové akce pořádáme. Organizujeme si je svépomocí na svém hřišti. Na to, abychom chodili do škol a školek nemáme především lidskou ani časovou kapacitu. Místo toho pořádáme nábor v našich prostorách, snažíme se po městě akci dostatečně propagovat a musím říct, že se nám to zatím tímto způsobem daří. Náborové akce pořádáme dvakrát ročně a vždy z toho nějakí noví členové vzniknou.

Otázka: Jaké předpoklady se snažíte sledovat u nově nabíraných členů a proč?

Odpověď: U nových členů, což jsou především děti, jde pouze o to, aby je to bavilo. Pokud na sport přihlásí dítě rodiče a to dítě se honí za míčem jen proto, že mu to řekla maminka, tak to postrádá veškerý smysl. Dítě musí mít hlavně chuť pro hru a musí mít základní disciplínu.

Otázka: U níže zmíněných bodů označte podle důležitosti každý bod na stupnici od 1-10, které sledujete při výběru nového člena (příčímž 10 je nejlepší):

- talent hráče - 7
- touha vítězit - 8
- týmový duch - 9

- chuť spolupráce - 10
- zázemí rodiny - 5
- finanční podpora ze strany rodiny - 1

Otázka: Když se v týmu objeví talentovaný hráč, spolupracuje Váš tým s nějakým týmem ve vyšší soutěži, aby zde byl umožněn rozvoj talentu hráče?

Odpověď: Spolupracujeme s týmem, jehož „A“ tým i mládežnické týmy působí v nejvyšších ligách v ČR. Ti opravdu nejvíce talentovaní a také motivovaní hráči tam chodí zkusit své štěstí, opačným směrem naopak k nám míří hráči, kteří neprokazují takovou výkonnost, případně jsou po zranění a potřebují se u nás rozehrát.

Otázka: Pokud jde o ty úplně nejmenší – jak má postupovat rodič, když chce přihlásit své dítě do sportovního klubu?

Odpověď: Jakkoli nás kontaktovat. Na webových stránkách máme kontakty jak na vedení klubu, tak na trenéry jednotlivých týmů, stačí tedy zavolat a domluvit se na termínu tréninku. Pokud by někdo nenašel naše kontakty, může v podstatě v kterýkoliv den přijít v odpoledních hodinách na hřiště. Vzhledem k počtu našich týmů je hřiště každý den využíváno, což znamená, že každý den tam lze najít trenéra, který vás navede tam, kam je potřeba.

Otázka: Jaký rozpočet je třeba si vyhradit pro roční působení dítěte v klubu?

Odpověď: Vzhledem k velmi dobré spolupráci se sponzory a s městem jsme se rozhodli členské příspěvky nezavádět. Považujeme to za jednu z konkurenčních výhod, jediné výdaje vzhledem k působení v klubu je tedy nutné vynaložit na vybavení hráče.

Otázka: Je v tomto klubu nezbytná angažovanost rodičů?

Odpověď: Ano.

Otázka: Co se od rodičů očekává a případně v jaké míře?

Odpověď: Od rodičů očekáváme především podporu a spolupráci. Ať už ve smyslu nějakého dopravování na zápasy a na tréninky, tak podporu při zápasech. To znamená, že své dítě budou podporovat a ne na něj řvát, což už se nám bohužel několikrát také stalo a na děti to má velmi negativní vliv. Potřebují mít z fotbalu radost, místo toho jim ovšem díky této „přemotivovanosti“ přináší negativní vzpomínky.

Otázka: Jak je to s financováním klubu jako takového? Můžete alespoň poměrově popsat, jakou část rozpočtu tvoří sponzoři, dotace a příspěvky od města?

Odpověď: Náš roční rozpočet se pohybuje okolo 2 500 000 Kč. V našem rozpočtu převažují sponzorské příspěvky. Na této úrovni je již potřeba mít silné sponzory, ke stabilitě klubu velkou mírou přispívá i město. Co se týká dotací, tam se každý rok jedná o jinou částku, pokud bych měl opravdu poměrově vyjádřit, je to zhruba 60 % od sponzorů, 30 % od města a 10 % z dotací.

Otázka: Kolik sponzorů Vám přispívá na chod klubu? Převažují spíše dlouhodobější sponzoři, nebo musíte každý rok oslovovat nové?

Odpověď: Stabilních sponzorů máme 38. Pár jich máme samozřejmě „hlavních“, kteří tvoří většinu příspěvků, poté jich je ovšem více menších, kteří nám přispívají dá se říct symbolicky. Ve velké míře jde o malé podnikatele, kteří se snaží podporovat město, které mají v srdci.

Otázka: Co na oplátku sponzoři požadují?

Odpověď: Dobré výsledky a dobrou reprezentaci města. Velcí sponzoři samozřejmě chtějí své místo na propagaci jak na dresech, tak na reklamních plochách stadionu. Ti menší jsou rádi za každou zmínku či je někde vyobrazíme.

Otázka: Jak je to s finanční podporou města? Probíhají každý rok žhavé debaty o částce, nebo probíhá domluva bez větších problémů?

Odpověď: Jak je již uvedeno výše, vedení města je velkým podporovatelem sportovních aktivit ve městě. Velmi tomu samozřejmě pomáhá, že ve vedení města sedí bývalí, či ještě aktivní sportovci. Není tedy s každoroční finanční podporou od města žádný problém.

Otázka: Funguje tento klub i v zájmu města? Snaží se svou činností město více zviditelnit pro veřejnost?

Odpověď: Ve spolupráci s městem organizujeme každý rok sportovní ples, kde se prezentují výsledky našeho snažení. Kromě sportovní reprezentace města také podporujeme mladé talenty ve sportovní aktivitě.